PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК XII БЕРЕЗЕНЬ — MARCH, 1971 ЧИСЛО 3

ТЕЧЕ ВОДА З-ПІД ЯВОРА...

Second Class Mail registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XII — БЕРЕЗЕНЬ, 1971 — Ч. 3

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 3 — MARCH, 1971 — VOL. XII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. — Winnipeg 4, Man.

НА ОБКЛАДИНЦІ: С. Карафа - Корбут до поезії Шевченка „Тече вода з-під явора".

— — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Г. Буравкін — Огонь думок і серця ... 1
З доповіді З. Ореста ... 1
М. Олійник — Л. Українка на Чернечій горі ... 3
М. Рубашов — „Багряні тіні" — фрагмент ... 5
Н. Прохоренко — Шевченків друг ... 7
П. Щербюк — Тарасові Шевченку ... 7
Клавдія Коропецька — Вплив батьків на моральне виховання дітей ... 8
К. С. Історія оживає в канадських фортах ... 9
Є. Білич — За многогранну діяльність ... 10
Л. І. Міщенко — „Лісова пісня" ... 11
Л. Українка — Соловейковий спів навесні ... 13
Про музейну фундацію Союзу Українок Канади ... 14
Відділ для дітей ... 15
Канадці — Канадське горожанство ... 16—17
Volodia Smyrniw — The Stone Guest and the Stone Host ... 18
І. Вахна — Українська вишивка ... 21
М. Симчич — Звіт Пров. З'їзду ... 22
Громадська і родинна хроніка ... 24
Річні звіти відділів ... 29
Домашнє господарство ... 32
Пам'ятник найдорожчим ... 33
При праці для Променя ... 34

НОВІ КНИЖКИ

Д-р Юліян Мовчан — Записки лікаря. Видано заходами Т-ва „За Самостійну Україну". Це справжні пречікаві оповідання. Буйнос Айрес, Аргентіна. 1970.

— — — —

Олександра Копач — Хрестоматія з нової української літератури для шкіл і курсів українознавства. Видано заходами Обєднання Українських Педагогів Канади. Координаційний Центр Українських Шкільних Рад Канади доручує цю Хрестоматію для вжитку в школах і на курсах українознавства. Торонто, 1970.

— — — —

Ольга Войценко — Міжнародній Конгрес Історичних наук і подорож по Україні. Видання УВАН. Вінніпег. 1970.

Альманах Українського Народнього Союзу на рік 1971. Видавництво „Свобода", Джерзі Сіті — Ню Йорк.

— — — —

Календар Слово на рік 1971. Видавництво „Вільне Слово" — Торонто.

— — — —

Календар - Альманах Українського Голосу на звичайний рік 1971. Накладом і друком Видавничої Спілки Тризуб, Вінніпег.

— — — —

Наталя Забіла — Чарівка хустина. Казка. Ілюстрації Мирона Левицького. Видання Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді. Торонто, 1970.

— — — —

Роман Завадович — Тодорків літачок. Ілюстрації Юрія Козака. Для дітей передшкільного і молодшого шкільного віку. Видання ОПЛДМ. Торонто — Ню Йорк, 1970.

— — — —

Юрій Тис — Про лицаря Добриню та його сестричку Забаву, Про юнака Семенка, що волю здобував. Дві казки для дітей молодшого й старшого шкільного віку. Ілюстрації П. Андрусіва. Видання ОПЛДМ. Торонто — Ню Йорк, 1970.

ЖУРНАЛ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

СУМКІВЕЦЬ

Батьки і матері — подбайте, щоб ваші доростаючі діти були передплатниками цього журнала. Це для них він редагується і друкується. Поручіть його своїм знайомим. „Сумківець" заслуговує вашої піддержки й уваги.

Журнал „Сумківець" виходить що три місяці. Містить матеріяли спеціяльно для української молоді. Передплата $2.00 на рік.

Замовлення посилати на адресу:

SUMKIVETS'

1240 Temperance Street

Saskatoon, Sask.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

Vol. XII БЕРЕЗЕНЬ, 1971 Ч. 3

З доповіді З. Ореста на Дослідно-Плянувальній Конференції СУС

На Дослідно - Плянувальній Конференції СУС, яка відбулась у Саскатуні в днях 5, 6 і 7 лютого 1971 р. між іншими, суто організаційними, та ідеологічно програмовими питаннями, також було обговорено відношення СУС до України — „як до держави українського народу в політичному розумінні".

Такі доповіді, чи питання на конференціях, або з'їздах є позитивом. Вони виводять організацію на широкі рейки державницької думки та вказують на той невмирущий дух нашого народу, на його ідеали.

Дослідно - Плянувальна Конференція СУС в Саскатуні мала напевно інші позитиви, про які подамо іншим разом, а тепер познайомимось з думками одного з наших молодших провідних людей:

ВІДНОШЕННЯ СУС ДО УКРАЇНИ

(а) Як до політичного творива —

(б) Як до держави українського народу в політичному розумінні.

У вступному слові ми коротенько згадали про наш минулий розвиток і розгром національно - культурного розвитку в Україні. Не будемо брати під увагу подій дальших років війни, утисків і відлиг політичної сторінки України, включаючи прийняття її в члени Об'єднаних Націй. Це речі знані з історії і їх не потрібно тут повторювати.

Сьогодні розглядатимемо одне з питань нашої майбутньої програми, а особливо питання, які згадано вище попередньо, про наше становище до України, а радше до Української Радянської Соціялістичної Республіки?

У книжечці „Між Українцями в Канаді", яку написав наш громадський і політичний діяч п. Ю. Стечишин, і яку видала централя СУС і одобрила цю програму своїм вступним словом, є подане становище СУС до УРСР такими словами :

> „Союз Українців Самостійників ставить державу вижче якої небудь партії, виходячи з заложення, що всесторонний поступ і добробут українського народу може бути забезпечений тільки в межах своєї незалежної суверенної держави, СУС вважає за найвищу ціль українського народу, здобуття державної незалежности України в її етнографічних межах".

Між іншим, така уложена заява нашої організації, була прийнята на першому зібранні СУС у 1917 році і записана в протокольні книги. Принципово ці окреслення, які подані в брошурі п. Стечишина „Між Українцями в Канаді", можуть відноситися навіть і до ТОТАЛІТАРНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ САМОСТІЙНОЇ НЕЗАЛЕЖНОЇ ДЕРЖАВИ.

Візьмемо під розгляд ці висновки а радше становище СУС до України, яке воно було не-

---

Генадь Буравкін

ОГОНЬ ДУМОК І СЕРЦЯ

Ідуть літа, стираючи дощенту
Усе пусте — таке воно, життя.
Зриваються амвони, монументи,
Немов осінній лист у небуття.

Нічого невмирущого немає.
Линяє позолота всіх прикрас.
Щезають царства. Ріки висихають
Та все ж він не всесильний,
Гордий час.

І хоч линяють многії пеґаси,
І хоч загасла не одна зоря,
Але горить, мов сонце непогасне,
Огонь думок і серце Кобзаря.

І крізь етапи, крізь космічні траси,
Крізь болі втрат і радощі звитяг,
Орлинний погляд віщого Тараса,
Нам гріє душі на важких шляхах.

Час зітре гори і осушить море,
Його ніхто й ніяк не переміг.
Бо й час отой, несхитний та суворий,
Кладе вінка Тарасові до ніг.

змінне і залишилось таким аж досьогодні. Це становище можна розуміти і зробити висновки в такому заключенні: ЩО КОЛИ НАЙВИЩА ЦІЛЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ БУДЕ — ОФОРМИТИСЬ НАВІТЬ В НАЦІОНАЛЬНО-КОМУНІСТИЧНОМУ РЕЖИМІ, ЯКИЙ БУДЕ НЕЗАЛЕЖНО - СУВЕРЕННИЙ, СУС ВВАЖАТИМЕ ТАКЕ СТАНОВИЩЕ І ОФОРМЛЕННЯ УЗГІДНЮЮЧИМ, БО ЙОГО ВИБРАВ СОБІ НАРОД УКРАЇНИ.

Ця програма СУС, яка була досьогодні оформлена, як наше мотто, є замало окреслена і ми не забуваймо, що самостійна незалежна українська держава, може бути основана на демократичних засадах як також і на тоталітарних принципах і як бачимо, що цю програму, яку ми маємо по сьогодні, признавали правильною, не задовольняє погляду сьогоднішнього часу. Вона повинна бути ясніше окреслена, бо вона не відображує ясного становища СУС до України. Це становище ми повинні змінити із маленьким додатком і окреслити його бодай в таких формах:

„Союз Українців Самостійників ставить державу вище будь-якої партії, виходячи з заложення, що всесторонний поступ і добробут українського народу може бути забезпечений тільки в межах своєї незалежної суверенної держави, СТВОРЕНОЇ НА ВІЛЬНИХ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЗАСАДАХ, ВІЛЬНИМ ГОЛОСУВАННЯМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ. СУС уважає за найвищу ціль українського народу, здобуття ВІЛЬНОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ державної незалежности України в її етнографічних межах".

Між іншим таку маленьку зміну можна цілком брати під розгляд правильної програми нашого ставлення до України й поставити на програму нашої майбутности. Сьогодні існуюче членство Радянської України в Об'єднаних Націях, можна розглядати, до якоїсь міри, позитивом на міжнародному форумі політичних аспірацій, навіть коли це членство є прийняте лише теоретично у виді самостійної незалежної держави, а в практичному розумінні, як маріонетку Москви. Тому що СУС стоїть на засадах громадської і культурної праці в межах канадської держави, наше становище до УРСР, як політичного творива, можна прийняти в такому окресленні, як подано у повище запропонованій формі на дальші майбутні роки.

(б) ЯК ДО ДЕРЖАВИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, В ПОЛІТИЧНОМУ РОЗУМІННІ —

Коли беремо під увагу наше ставлення до РСР як держави українського народу, то звичайно ми розуміємо, що під цим видом Україна зараз являється членом Об'єднаних Націй як самостійна держава. Дехто може розуміти, що нація чи держава, як одне поняття, але ми уважаємо це противно, бо може розвиватися й існувати в світі бездержавна нація з своєю окремою мовою, культурою і т. п., а таких сьогодні можна начислити десятки, які або в колоніяльних лабетах, або в інших формах під панування сильніших потуг.

У принципі організація Об'єднаних Націй не принимає бездержавних націй в членство цієї світової організації й самий факт є той, що членство України в Об'єднаних Націях таки треба уважати як державну форму сьогоднішнього часу. Якщо ми висловлюємо опозиційний погляд до сьогоднішньої УРСР як державної форми, то лише тому, що ця державність не є основана на демократичних засадах і не є рішена волею українського народу, а є фактично тоталітарною формою державної системи, де головний центр її диктаторства є Москва і де всі директиви виконуються через встановлений режім в Україні на диктаторських принципах.

Наше членство в Об'єднаних Націях, як окремої нації чи держави, окреслює нас серед народів світу як нашу окремішність від Московщини, а це є досить важливий чинник в світовій дійсності наших змагань — це крок вперед на світовому форумі. У відношенні до України ми повинін бути однозгідні бодай у цьому окресленні і не збивати факту державної форми і членства в Об'єднаних Націях у виді УРСР. Наші домагання чи петиції в справі визнання УН-Ради на міжнародному форумі, в рядах членства О. Н., не матимуть ніякого ефекту і ми цим не здобудемо тих позицій й не поправимо нашого становища.

Об'єднані Нації не визнають ніяких екзильних урядів, а вірять у реальність сьогоднішнього часу, або в іншому розумінні, визнають із позицій державности той уряд, який вкорінився в даній країні і керує нею, навіть коли ця суверенність і державність стоїть під знаком питання й вдійсности є під пануванням і залежністю сильнішої потуги.

Українці, які проживають поза межами України, вже мають гіркий досвід із останньої події, яка відбулась на конференції „Людських Прав" в Тегерані. Українці вільного світу, які

Микола Олійник

Леся Українка на Чернечій горі

Це, мабуть, єдине місце у світі, куди вона прагнула і куди досі не могла потрапити. Все чекала слушного часу, нагоди, а вони ніяк не приходили. Тож коли зайшла мова про поїздку на південь, Леся вирішила будь-що відвідати Чернечу гору.

Була неділя. Невеличкий старий пароплав, на який Леся сіла в Києві зранку, прибув до Канева надвечір. Пасажирів повідомили, що зупинка триватиме кілька годин, бо треба щось там полагодити, і Леся, яка мала намір зупинитися в Каневі, переночувати і їхати далі іншим пароплавом, вельми зраділа цій нагоді. Чемодан вона поставила в каюту капітана, а сама поспішила на берег.

Підніматися крутими сходами було важко, і час од часу Леся зупинялася, оглядалась навколо. Он-он уже й могила, і високий хрест видніється на тлі голубого, злегка захмареного неба. Швидше, швидше!.. Щось ніби тягло туди, привертало погляд, змушувало схвильовано битись серце. І воно справді таки розходилося, здавалось, от-от вирветься з грудей. Тоді Леся знову спинялася, дивилась на далекі потойбічні села, що біліли в зелені садків та дібров...

„Убогії села, сумні, невеселі..." — згадалося. Справді, здалеку ніби й нічого, а вона ж то знає, що за тими садками та біленькими стінами — горе й нужда нерозрадній. Як і колись, за життя Тарасового, там — пекло, неволя, чорніше чорної землі блукають люди... Латану свитину з каліки знімають... Хіба що по-іншому трохи.

Стежиною пройшли ще кілька чоловіків, і Леся поспішила за ними.

Ось і могила. Високий горбок густо порослої травою землі, невеликий хрест. Оце й усе. Леся застигла, боячись навіть заговорити, аби не порушити врочистої тиші.

Коли пізніше вона розповідала про ці хвилини Михайликові, то, що саме думала, що відчувала тоді, — так і не могла пригадати. Стояла, дивилась, і все... Потім нахилилася, зіпершись на кийок, до могили й поцілувала... Так, так, це вона пригадує добре — поцілувала землю, поцілувала траву...

А потім ще підійшли прочани, поклали біля хреста невеличкий віночок із прив'ялих степових квітів. І Леся згадала, що зробила непоправний гріх, приїхавши сюди отак, з пустими руками. Вона почала й собі шукати, з чого б зібрати хоч невеличкий букетик, та квіток поблизу не було.

А люд ішов та ішов — одні до могили, інші назад. Малі й старі, батьки й діти. Ось один із них — високий, зігнутий, ніби підмитий водою явір, — положив на траву торбу, став навколішки, помолився на схід сонця і присів, знесилений, на моріг.

Леся пройшла повз нього, глянула пильно у висушене вітрами обличчя, всіяне глибокими зморшками.

поїхали туди „озброєні" в найновіші докази нашого поневолення із видань Чорновола і Дзюби, не знайшли можливости поставити справу поневоленої України на якийнебудь розгляд серед держав вільного світу. Двері до залі нарад були закриті для нашої еміґраційної репрезентації. На цій конфернеції рівночасно були заступлені делеґати Радянської України, які напевно були вислані Москвою, і виступали від України з позицій державности — як делеґати держави, яка є членом ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ. На цій конференції „Людських Прав", справа України була напевно представлена цими совєтськими делеґатами у найбільш рожевому світлі.

При зустрічі з українськими репрезентантами із вільного світу, вони заявили, що мовляв — „даремні ваші труди, ми виступаємо із позицій державности Радянської України як члена Об'єднаних Націй і її репрезентуємо перед світом".

Тут не помогли ніякі меморандуми УН-Ради, КУК, СКВУ, УККА і т. п., а навіть присутні представнкки української еміґрації.

— Сідай, дочко, — запросив старий. — Бачу, й тобі нелегко ходить по світу... Сідай. — Він навіть одкинув край свитини, даючи місце.

— Спасибі, діду. Я не втомилася.

— А здалеку мандруєш?

— Із Києва. А ви?

— Не питай. Що перекотиполе, то і я. Куди вітер, туди мене й несе. У Лавру, дочко, йду. А звідки — сам не знаю. Було мене і в Таврії, і на Хортиці, і в Полтаві... і де тільки не носило старого.

Чомусь у неї особливий потяг до бувалих людей. То з кобзарем мала пригоду, то на Купала — там, на Звягельщині, — слухала леґенду про квітку папороті, то так не мине нагоди, щоб не почути мудрого слова. А це, видно, знову, не уникнути їй розмови. Не уникнути? Не те слово! Цього вона ніколи й не уникала. І, певне, вже до кінця віку залишиться в неї особлива повага до старших, зношених життям людей. Та й вони до неї обзиваються, немов бачать у її очах приязнь, бажання слухати, знати.

— Кажеш, із Києва? Знаю, знаю це дивомісто. От скільки не топчу землю, де не буваю, а туди тягне. Так я ото помандрую та й повертаю на Київ. — Він глянув знизу вверх на хрест, на могилу і поманив Лесю ближче до себе. Вона присіла поруч на траві, витягнувши вперед хвору ногу.

— Давно це в тебе? — співчутливо запитав старий.

— Давно. Вважайте, з дитинства.

Дід скрутно похитав головою і, прихилившись до Лесі прошепотів:

— Гадаєш, даремно вони поклали той камінь? — Він показав рукою на важку кам'яну брилу, що лежала на могилі Тараса, оглянувся довкола і мовив: — Бояться. Щоб люди ножів отих не дістали — бояться.

— Яких ножів, діду?

Старий пильно глянув на її бліде обличчя і додав:

— А хто тебе відає, що ти за одна? — Але, зустрівшись з її поглядом та, видно, прочитавши в ньому німе благання, поспішив: — Ну, гаразд, гаразд. Ножі тії — чуєш? — там, коло Тараса лежать. Нагострені. І сокира теж там. Як умирав Тарас, то звелів положити їх коло себе. „Коли треба буде, — сказав, — одкопаєте і візьмете". От вони й бояться тепер, щоб люди не дістали тих ножів, і камінь оцей навалили. Та ще й вартують щоночі.

Лиш тепер Леся зрозуміла, про що мова. Колись, ще в дитинстві, чула вона цю розповідь, але з часом забула про неї. Забула, а народ, отже, ні, не забув, чекає слушного часу.

Сонце сховалось за далекі гайки, і Леся почала збиратися.

— Ітимеш? — запитав дід.

— Час уже.

— Шкода. Любиш, бачу, людей. — Він теж став збиратися: згорнув і кинув на плече свитину, надів торбу, перехрестився. — Ну, то бувай здорова. А мою казку не забувай.

— Щасливо й вам, діду. Не забуду.

Леся стала на високім пагорбі й замилувалась голубою стрічкою Дніпра-Славутича, далекими, що ледве виднілися в передвечірньому серпанку, курганами. А десь із глибини пам'яті звертанням зривали до неї Кобзареві слова:

Високі могили. Дивися, дитино:
Усі ті могили — усі отакі.
Начинені нашим благородним трупом,
Начинені туго. Оце воля спить!
Лягла вона славно, лягла вона вкупі
З нами, козаками! Бачиш, як лежить —
Неначе сповита...

— Бачу, батьку, — шепотіла Леся. — Я розкажу... і за що полягли козацькії буйні голови, і чому люд України стогне в кайданах.

Вона взяла жменю землі, поцілувала збліднілими устами й пішла. В гущавині витьохкували соловейки, пахощами широкого степу дихало надвечір'я, а вона йшла, вперше, мабуть, не звертаючи на це уваги.

„Над Дніпром Славутою"

Шумлять дубки на Тарасовій горі.

Стародавній Дніпро-Славутич, широкий та дужий, несе свої води до Чорного моря.

З Канівських гір, які місцями переходять у високі кручі, підносяться до ста і більше метрів над дзеркалом Дніпра, відкривається велична панорама Лівобережної України.

Одна з гір, названа Чернечою, є місцем вічного спочинку Тараса Шевченка.

В цьому мальовничому куточку України великий поет хотів прожити останні роки свого життя після заслання, та вже після трьох місяців перебування Шевченка в Україні, вислали його до Сант-Петербурга.

Згадують його люди, кладуть щодня вінки на його могилу, співають пісень, читають вірші. Поезія Шевченка стає зрозумілою для всіх народів світу.

А. В.

М. Рубашов

Багряні тіні

Фраґменти

І день як ніч, і ніч як день.

Хмарно. Легка сутінь непомітно переходить у вечірній присмерк і виливається в білу ніч.

Іван Сошенко лежить боком на канапі, спершись ліктем. Покашлює. Сухоти в нього.

Темна рама відчиненого вікна. В рамі — нічне небо, немов заґрунтоване полотно. На полотні силует Тараса Шевченка. Характерні риси обличчя, гарного, в поетичному надхненні.

Говорили багато.

Веселого і сумного було в їх розмовах.

— ...Та чув я про тебе ще у Вільшані — згадує Сошенко. — Коли у Превлоцького вчився. Реготали ми школярі, аж за боки бралися, як ти свого вчителя відшмагав. Героєм ти був для нас. Та ще яким героєм!.. Куди це ти втік тоді?

— В Лисянку, потім — в Тарасівку, — мовить Шевченко. — Тарасівський дячок-хіромантик глянув на мене, на мою руку і сказав: „Який Сава, така й слава. Не придатний ти ні дочого: ні до шевства, ні бондарства..."

— Мене ж учитель хвалив — відкашлявшись озивається Сошенко. — Хвалив і дихати не давав: заставляв топити в грубі, відкидати сніг, пасти телят... Потім я знайшов притулок у Мотусові, у брата мого вчителя — Олександра Степановича. І от як буває! В матері два сини: одного наділено малярським хистом і сknарістю, другого — ощедрено людською добротою. Олександер Степанович хоч і служив писарем у генерала Орлова, але був дуже добрий чоловік...

— Не забуду Іване, як ти за мене заступився — нагадує Тарас, як дворецький шляхтич, Прехтель хотів покарати Шевченка за сердечні розмови з земляками. — Душа в тебе на добро щедра: чуже горе за своє вважаєш і всім у біді помагаєш. То братам, родичам, то безлюдному... мені руку подав у Літньому саду.

— Ти рідним братом здався мені тоді! — Сошенко закашлявся. І передихнувши, говорить:

— Наче не ти, а я малював. І дуже обережно придивлявся до самого себе, і переступаю з ноги на ногу за спиною. Ти поринув у глибоку задуму, а мені ввижалося, що це я завмер, заворожений і думками, і скульптурами, і сріблястою ніччю...

Як не кріпився Сошенко, а злигодні все ж надломили його. Десь у куточку душі приглушує він свій гнів. Нездоланий смуток в'ялить його мову.

Тоді в Літньому саду — веде далі Сошенко — було чимало малярчуків. Та коли їх не буває там! А от вгледівши тебе, я, здається, аж затремтів. „Важко йому, — подумав, — як і мені було важко, коли нарешті опинився у місті великого мистецтва"...

—Коли ж це і я отак дихну?

— Сьогодні говорив про тебе Карлу Павловичу.

— А він?... Щось пораяв?

— І в нього своє горе... Коли сказав йому про тебе, він довго мовчав, втупившись у картон на мольберті. Тоді став швидко щось рисувати на сірому картоні — ніби твій силует.

— Великий Карл Павлович! Нащо я йому? Навіщо?

Сошенкові здається, що Тарас ковтає сльози.

— Заспокойся. Твоя доля зворушила його.

„Вандалізм! — вигукнув у шаленому роздратуванні... Доки він буде на горищі в Ширяєва? Доки? Де Жуковський? Де Венеціянов, Віельгорський?... Де Григорович?" Я сказав, що Ширяєв нарешті згодився відпустку тобі на місяць. І це вже добре, — зовсім іншим тоном заговорив. В Ермітажі б йому побувати... В майстернях, академічних клясах... І рисувати, рисувати". Тоді похитав головою, ніби сам собі дорікаючи...

Сошенко встає, відкидає пальцями густе волосся.

— Іваночку, який же ти хороший — Тарас ближче присувається до Сошенка, відчуває, як часто б'ється його серце — крізь сльози втішаєш мене. Для того, мабуть, і вигадав усе це.

— Я йому про опеньки, а він мені — про черниці. — Сошенко знову встає, відходить у глиб кімнати. Ступає так, ніби він довго і важко працював, дуже стомився і його потягло до канапи перепочити. — Хоч місяць поживеш у мене Тарасе. — І раптом зовсім іншим тоном: — Невже не віриш? Все правда!... А взагалі в тобі якийсь дивол сидить і людей до тебе приворожує. От навіть Марія...

— Ну як тобі не соромно, Іване, — перебиває Тарас. — Вона ж любить тебе!

— Любить... З жалощів. — У Сошенковому голосі наче бренить тоненька струна. Така тоненька і так натягнута, що ось зараз обірветься. — Хіба не знаєш, що я грудьми хворію? Та й очима. Знівечити Маріїне життя? Совісно. Ех, Тарасе, Тарасе. Лікарі женуть звідси. На Україну відсилають.

— На Україну... І я з тобою! — Тарас каже це з таким гарячим і ніжним пориванням, з такою любовю, що Сошенко враз підхоплюється й кидається обіймати його.

— Поїдеш. І ти поїдеш. Але не зараз. Вчитися тобі треба, волю здобути.

— Воля, воля!

— А тоді — заспокоює Сошенко Тараса. — Тоді й на Україну... Приїжджають звідти, про Оксану нічого не чув? — питає, щоб на інше перевести цю болісну розмову. Але Шевченкові стає ще важче.

Згадалася Оксана? Мила Оксаночка? Так вразила непевна звістка, почута від Енгельгардтових гостей про подругу юних літ, і на шпалерному папері з'явилися інші слова... Чи не тому оце й зараз у Сошенковій кімнаті Тарас нашіптує їх і сам того не помічає, як його голос чутнішає, легко лине од вікна.

...Чи правда, Оксано- чужа чорнобрива!
І ти не згадаєш того сироту,
Що в сірій свитині, бувало, щасливий,
Як побачить диво — твою красоту.
Кого ти без мови, без слова навчила
Очима, душею, серцем розмовлять,
З ким ти усміхалась, плакала журилась,
Кому ти любила Петруся співать.
І ти не згадаєш. Оксано! Оксано!

Може, за рік-другий це віршування так само легко виллється в поему. Але Сошенко думає — про інше. На його обличчі — подив і занепокоєння. Він схвильований — Шевченко дуже зворушив його.

— Слухаю тебе, — задумливо каже Сошенко, — і знову, як в першу зустріч у Літньому саду, наче це не ти, а я серцем розмовляю!...

***

Марія з'являється несподівано. Штернберг розгублений. Він бачить її зажурені очі.

— А Тарас... — Марія зупинилася. — А де Тарас Шевченко?

— В Академії.

— Я фарби йому принесла. Тітка кажуть, це найліпші... Все малює, малює...

— І пише, — радіє Штернберг. — Оце й вночі написав... І ніби друкуватимуть. Є такий альманах „Ластівка". Така книжка, і в ній будуть Тарасові вірші. А потім...

Він хоче захопити її розмовою, пояснити все просто, аби вона зрозуміла: сьогодні, як і завжди, гостинно відчинилися перед нею двері до цієї бідної парубоцької кімнати. Гостинно, хоч і немає Шевченка.

Віля намагається втішати Марію і то за гітару береться, вдарить по струнах і відкладе геть, то книжки розгортає, показуючи ілюстрації то забідкається, що нічим почастувати дорогу гостю.

А вона — як пташка в клітці. Сама забилась сюди, опустила крила, мовчить.

— Хочете, я вас намалюю.

Нарешті посмішкою жевріють її змарнілі щоки.

— Хіба я панночка? — опанувавши себе, каже Марія.

— Тарас, то інше діло. А так... панночок, пань личить малювати. Та генералів.

Штернбергу здається, що вона натякає на портрет Лупіна.

— Так вони ж просять самі. І не всіх однаково малює Тарас. Звіршував про Катерину, а це б'ється, як краще фарбами змалювати її. От найліпші фарби й знадобляться. Правда?

— Еге, — радіє вона. — Я так і думала. А коли вчителі казатимуть, добре чи погано на екзаменах. Ой, коли б у Тараса найкраще вийшло!

—Вийде, Маріє, — запевняє Штернберг.

Він же так старається! Коли мене малював, мені і плакати хотілося і сміятися... Лише взяв папір, усе забув. Так гляне, і так зиркне, і око

примружить і теплої водички в тітки попросить, і над водичкою той папір потримає, і отак мов би крапочки ставить пензликом — швиденько-швиденько — наче пір'ячком поведе... Холоне у мене в серці: зіпсував, гадаю, впало мені на ніс або на око...

— На ніс може, а на око! На таке око!

— От ви який. Мені ж тільки здавалось... І не про своє око думала. В моє хай би й скалка впала, аби там на малюнку, хороше було. Та що йому до мене! Фарби розбавляє в маленькій мисочці — це як іграшка в панських дітей, — але щось не так і відкладає її. З коробочки дістає якесь скло і на ньому розбавляє та губами ворушить та очима глипає, та, мов знахор шепоче... Я аж посміхнулася.

— Отак він і схопив вас.

— Що ви! — на лиці Марії злилися подив і образа. — Схопив... Не знаєте ви Тараса! Та він ніколи мене пальцем не зачепив!

— Пробачте, — поправляється Штернберг. — Це в нас у художників, так говорять: схопив, значить, змалював, відтворив якийсь цікавий момент, якусь деталь.

— Еге — не втямкувала вона цих малярських примудростей. — Змалював. Тільки як вчить мене, то сидимо близенько, і я не знаю, що тоді зі мною... Ой, що це я?... Вам як подрузі розказую. Тарас, мабуть нескоро вернеться. — Вона зашарілася, стала як крашанка.

— Ще до Карла Павловича — вчителя свого зайде.

— Передасте ж йому фарби?

І швидко виходить. Аж вітром віє до дверей.

„Як подрузі — думає Штернберг. Він дістає Маріїн портрет і довго вдивляється в її обличчя.

Не той він знахор. І ти, Маріє, знахорка не та.

Хоч обоє ви славні, серцем зелені, але не судилось вам бути в парі.

Жила б ти на Україні — сплела б вінок з найкращих квітів, свічечки у той вінок повтикала б і разом з подругами пустила б його на плесо голубе і, дивлячись, як потопає він, як гаснуть вогники на ньому, вжахнулася б, ручеиькі білі ламала б до місяця, здавалося б тобі, що і зорі заснуть у високому чистому небі.

„Чевченком" ти називаєш його. Так вимовляєш, і це звучить з твоїх уст приємно. А робив це так, мабуть, тому, що згадалась йому мила посмішка Оксани...

Шевченків друг

Шевченкові було 24 роки, коли на квартирі у Брюллова йому вручили відпускну, і він перестав бути власністю поміщика Енгельгардта. Роки, проведені на свободі (до арешту і заслання в оренбурзькі степи), були найщасливішими в його житті.

В цей час Тарас Григорович знайомиться із багатьма знаменитими людьми, відвідує театри, музеї, лекції, багато читає.

Навесні 1843 р., уже відомим поетом, автором збірки „Кобзар", поїхав він на рідну Україну. І тут його доля звела з родиною князя М. Г. Рєпніна, в якій були ще живі традиції.

Високоосвічена дочка князя Варвара Миколаївна справила враження на Шевченка. Молоді люди потоваришували. Згодом В. М. Рєпніна розповіла про свою глибоку любов до поета у незакінченій повісті, де першою назвала його ґенієм. Але надто великою була соціяльна нерівність між ними. Провівши зиму в Яготині, у маєтку Рєпніних, Шевченко змушений був поїхати звідти назавжди.

Рідні і друзі княгині всіляко намагались пригасити її почуття. Проте ніхто не міг зборонити листування. Під час заслання Шевченка Рєпніна звернулася до III відділення з проханням дозволити поетові писати і малювати, та лише заробила суворе заувагу і перестала листуватись із засудженим.

„...Давно не бачений друг мій", — з сумом звертався поет у своєму щоденнику до жінки, з якою його зв'язувала ніжна багатолітня дружба.

Н. Прохоренко

Пилип Щербюк

ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКУ

Гнів і муки в очах затаївши
Над печалями чорних століть,
Ти читаєш палкі свої вірші
І вдивляєшся гордо у світ.

В світ жаданої волі і мрії,
Що заковану землю збудив...
Пахнуть квітами добрі надії
Над літами, що ти окропив.

Йдуть до тебе нові покоління
Пада в ноги вчорашня гроза.
І спадає з очей України
На „Кобзар" твій гаряча сльоза.

Клавдія Коропецька

ВПЛИВ БАТЬКІВ НА МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

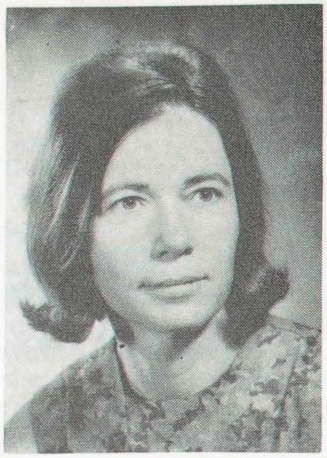

Авторка статті Клавдія Коропецька

Це слово про виховання було вступом до групової дискусії на пров. З'їзді Союзу Українок в Монтреалі. Авторка доповіді це молода, народжена в Канаді українка, Клавдія Коропецька по професії медична сестра (норса), яка живе в Торонті. Вона також є головою відділу „Тризуб", та відома зі своїх ширших зацікавлень в громадській діяльности на сході Канади.

Редакція.

Ще не дуже давно моральне виховання дітей давалось легше. В родині панував дух предків, традиції були у великій пошані, та був міцний вироблений погляд на життя. Коли родичі не могли, або не вміли передати дітям цього погляду, вчило суспільство, існували моральні неписані закони, які примушували, щоб їх додержуватись. Молода людина знала, що як зійде з тієї прийнятої стежки життя — вона буде покарана — її виключать з суспільства, не приймуть до товариства, до праці, до школи.

Правда, це не було добре для виховання індивідуальности. Минали роки, життя несло певні зміни, суспільство сприймало багато доброго, нового — поширилась освіта, змінювались форми праці, занять, але родина завжди залишалась найголовнішою клітиною суспільства, моральні закони переставали бути такими глухими, вони прибирали інші форми, кращі, більш культурні, гуманні — в родині панувала релігійність, побожність.

По другій світовій війні той давніший світ ще більше змінився. Війна розбила спокійне життя багатьох народів, родин, друзів. Люди розсіялися по світі. Лишаючи по волі, чи по неволі рідний край, сама мандрівка, а опісля чужина позбавляли родину її форми, її культури, її звичаїв життя дома.

Для багатьох наших людей Канада стала новою батьківщиною. Вони також проходили час мандрів, але не розгубились тільки завдяки своїй організованости. Це дало їм можливість привернути форму свого релігійного і громадського життя, закріпити в міру можливости родинні закони і традицію. Ними дорожить старше покоління намагаючись передати його молодшим як великий і цінний скарб, як духову спадщину свого народу, але не всюди це вдається.

Причин на це багато. Ще ніколи в історії людства не відбулось такого швидкого поступу в розвитку цивілізації народів і світу як за останніх 25 років. Різні винаходи в медицині, в хемії, в природничих науках, в техніці і навчання по школах, яке було тому 20 років, сьогодні вже залишилось позаді.

Великий добробут, в якім виростає наша молодь також має вплив на їхній світогляд. Молодь на мусить журитись своїм удержанням в школі, або помагати родині. Молодь має кращу нагоду на вищі студії, економічно незалежна. Виростає і наша молодь в цім швидко-мінливім світі — телевізія, часописи, журнали, школа поширюють свої інтереси. І в цім власне лежить ціла проблема — родичі вчать одне, а діти, молодь бачать, що в школі, в праці, в товаристві робиться інше. Батьки кажуть, що нечесних карають ,але молодь бачить, що ті, яких родичі уважають нечесними, не є ані карані, ані морально не осуджені. Наука батьків не має тієї сили, бо суспільство не йде впарі з наукою дому. Дуже часто батьки і діти йдуть в протилежні сторони. На молодь мають більший вплив їх ровесники, як слово батька.

Сьогодні в Канаді для нас і наших дітей є незвичайні можливости. Філософія країни міняється. Кожний горожанин вимагає для себе права бути вільним, права добре жити, мати постійну працю, відповідне помешкання і нагоду далі удосконалювати себе в професії, чи науці. І держава старається йти назустріч таким змаганням. Наука відкрила нам очі до багатого, страшного і цікавого світу довкола нас. Добробут матеріяльний дає нам нагоду жити і пляновати без великих зусиль і жури.

І тут власне треба застосувати нам таку філософію, що добробут не на те, щоб псував людей; треба нам навчитися як використати цей добробут для піднесення себе духово, для скріплення громадського життя. Свобода дає людичі нагоду поліпшити себе, але вона також вимагає від людини відповідальности розуму і самодисципліни. І коли ми лише наказуємо нашій молоді, вказуємо на правильні шляхи, а не даємо певного прикладу, така молодь буде блукати, або знайде такі дороги життя, які будуть нас від наших дітей відчужувати.

Щоб дати молоді належний провід, щоб розуміти, що наша молодь потребує, ми самі мусимо знати хто ми є, що ми уважаємо цінним у нашім житті і куди ми прямуємо. І коли ми маємо здорові погляди на життя, тоді можемо їх передавати нашим дітям. Нам треба також зустрічати певні зміни, які заходять у нашім громадськім житті, наколи вони є корисні. Боятися певної зміненої форми, втікати від неї на користь не вийде, бо молодь скоро завважить та буде нехтувати нашими порадами.

Я вірю, що ми, жінки, дівчата, маємо великий вплив на дітей, на своїх чоловіків. Наша сила тиха, але міцна. Ми скоріш заговоримо, простимо, зрозуміємо, відчуємо. До нас частіше приходять за порадою, за піддержкою, на переговори. Уживаймо цю силу по мудрому. Будьмо завжди готові дати провід. Будьмо завжди вирозумілі до проблем молоді, в часах їх зростання, коли формується їх світогляд. Я вірю, що від нас багато залежить.

Історія оживає в канадських фортах

Канада постала на тлі лютої боротьби поміж французами, англійцями й індіянами. Свідчать про те давні форти, які після закінчення ворожих дій занепадали і руйнувалися, як пам'ятки минулого. Сьогодні, завдяки зберіганню і реставрації старих фортів, канадці починають пізнавати минуле, про яке вони чували, але ніколи його не доцінювали. Вакації дають канадцям нагоду для відкриття своєї історії.

Батош — Пів-білі, пів-індіяни, метиси були суспільністю призначеною на загладу. Вони були якийсь час хліборобами біля Червоної ріки в Саскачевані, але їх витіснила нова хвиля білих поселенців зі сходу. Саме тоді з'явилася на сцені канадської історії визначна постать, — Люї Ріель, франко-канадець з домішкою індіянської крови. Він очолив повстання метисів проти уряду, що здається, відносився дивно байдуже до зростаючого невдоволення метисів, спричиненого втратою своїх земель. Канадський уряд вислав генерала Ф. Д. Мідлтона, який цілком розбив повстанців Ріеля. Ріеля пізніше повішено за зраду. Тепер, місцевість Батош відзеркалює трагедію метисів.

Форт Леннокс — Тридцять миль на південь від Монтреалу, Форт Леннокс стоїть посередині ріки Рішельє на Іль-о-нуа (Горіховий острів). Перший мешканець острова винайняв його за торбу горіхів. 1759 р. французи побудували на острові форт. Наступного року англійці здобули і знищили його, але 50 років пізніше, вони відкрили його, як базу для будування воєнних кораблів упродовж війни 1812 року. Після війни будування продовжено і закінчено 1829 р. Названо його за прізвищем генерального губернатора Канади, Чарля Леннокса. Острів такий гарний, що відвідувачі проводять на ньому не тільки годину, а день, або й тиждень.

Форт Ленґлі — Щороку 19-го листопада, прем'єр В. А. К. Беннет скликає свій кабінет до Великого Дому у Форт Ленґлі. Там він проводить збори на пам'ять того дня 1858 р., коли на тому місці губернатор Джеймс Доґлес відчитав декрет, силою якого Британська Колюмбія стала Коронною Колонією. Збудований уперше 1827 р. Компанією Гадсонс Бей, щоб конкурувати з американськими торгівцями, Ленґлі був найдальшим на ріці Фразер портом для океанських кораблів. Звідти вивозили рибу лосося до Гаваїв і островів Сандвіч і пшеницю росіянам на Алясці. Форт охороняв місцевих індіян. Але перед кінцем 19-го століття росіяни покинули Аляску, скінчилася золота гар'ячка і торгівля заникла.

Павло Чорнюк

ДУМА ПРО КОБЗАРЯ

О, скільки в серці закипає сил,
Який в душі бурунистий неспокій,
Коли почую змах орлинних крил
І думу ту:
„Реве та стогне Дніпр широкий".
Вже сам лечу над вербами увись,
В моїх очах хвилюється Славутич
І хмари, наче велети, зійшлись
В столітнім небі кобзами озвученім.
А хор гримить над бурями віків
І срібний човен з хвилі виринає,
Мов сонце з Кобзаревої руки
Серця братів в одній сім'ї єднає.

ЗА МНОГОГРАННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Вшанувати людину за її громадські послуги належить до етичної форми нашого життя. Це вияв нашої справжньої щирої оцінки, нашого прихильного відношення до особи, яка з посвятою віддавала свій час і свої здібности для добра загального.

І так членки провін. управи Союзу Українок в Манітобі, оцінюючи заслуги своєї уступившої голови Теодори Гаврисишин вшанували її на спеціяльнім вечорі в Линкольн Мотор готелі 26 січня, 1971 р. і за її многогранну діяльність та замість подарунку надгородили її життєвим членством Манітобської Провінційної Жіночої Ради.

Програма вечора складалась з коротких промов, товариської гутірки та перекуски. У вечірці взяли участь представниці чотирьох місцевих відділів Союзу міста Вінніпегу, представниці Манітобської Жіночої Ради та інші запрошені гості — всіх присутніх на цій гостинній імпрезі було 47 осіб.

Святочну програму вечора відкрила голова Пров. Екзекутиви Союзу Українок в Манітобі пані Марія Білоус.

У своїм слові пані Білоус привітала учасників вечора, зясувала ціль такої гостини, висловила радість з її приводу та привітавши уступившу голову Теодору Гаврисишин, переповіла вкоротці про її заслуги як для організації Союзу Українок Канади та так і в загально-суспільних ділянках.

З уваги на те, що на вечорі були запрошені гості з англомовної організації ПЖР. — своє слово пані Білоус виголосила у двох мовах — українській і англійській, підкреслюючи, що Союз Українок Канади є двомовною організацією. Слово пані Білоус, звернене до панни Гаврисишин, крім оцінки за проробленну працю, було сповнене теплом і сердечною щирістю.

Формальне вручення життєвого членства брошки-символу виконала бувша голова Манітобської Пров. Жіночої Ради пані Нен Мирфі. Вшановуючи панну Гаврисишин, пані Мирфі підкреслила цінну працю Теодори в МПЖР, зложила їй ґратуляції з нагоди такої події, які в житті кожної людини залишаються пам'ятними, приємними.

Панна Гаврисишин, прийнявши відзнаку МПЖРади, висловила сердечну подяку пров. управі Союзу за улаштування цього вечора. Самий подарунок вона уважає одним з найкращих. Між іншим вона сказала що:

Теодора Гаврисишин

„Очолюючи пров. екзекутиву Союзу Українок у Манітобі, я мала нагоду пізнати багатьох ідейних та відданих громадській справі людей, пізнати чимало нового в загально-суспільнім житті та завжди відчувала те моральне вдоволення, що я своєю скромною працею могла причинитись як до розвитку нашої організації, то так і загально-суспільних ділянок".

Пані Марія Мандзюк, заступниця голови Пров. Екзекутиви Союзу Українок представила пані Мирфі.

Програму вечора збагатили своєю присутністю визначні гості — членки Манітобської Жіночої Ради: д-р Миртел Конвій, Віра Петрик (бувші голови М.П.Ж.Р.), Мюріел Арпен і Бітрис Бриґден — вони вже в товариській гутірці складали особисті ґратуляції Теодорі за її досягнення, як у своїй організації то так в Жіночій Раді.

На вечорі було поважне число заслужених членок Союзу Українок з чотирьох відділів, а між ними дві бувші голови Пров. Екзекутиви Союзу Українок, які раніше одержали життєве членство в Манітобській Жіночій Раді — Ольга Завісляк і Єлисавета Білич, Ольга Войценко, життєва членка Національної Канадійської Жіночої Ради.

На закінчення була подана перекуска, і в цій частині виявилась щира і сердечна гутірка, мила атмосфера, яку доповнював гуртовий спів кількох колядок.

Є. Білич.

Л. І. Міщенко

„Лісова пісня"

У „Лісову пісню" Леся Українка вклала „цвіт душі" і вилила з свого серця „те, що не вмирає". Твір вражає розмаєм мрії, самоцвітами думки, музикою мови. Він відкриває чари Полісся у шумах і тінях лісових, у веселкових барвах квітів, у зітханні вітру, у гомоні весняної ночі, у буйних „безупинного руху жагучих" силах природи. Це „пісня пісень" не лише Лесі Українки, але й усієї української драматургії, твір, який варто б назвати Лесиним словом — „дивоцвіт".

Породила „Лісову пісню" туга за рідним краєм. „Мені здається, що я просто згадала наші ліси та затужила за ними", — говорила поетеса. Малою дівчинкою почула вона розповідь про мавку: „А то ще я здавна тую мавку, в умі держала", ще аж із того часу, як ти в Жаборици мені щось про мавок розказувала, як ми йшли лісом з маленькими, але дуже рясними деревами", — згадує вона в листі до матері в 1911 р. Поетеса палко любила Волинь, писала в листах, що в неї навіть вдача волинська і „лісова душа". Про перебування Лесі Українки в урочищі Нечімлому біля Скулина, де якраз і відбувається дія „Лісової пісні", згадує її сестра Ольга: „Побули ми трохи в Скулині, а потім з своєю господинею пішли до лісу... То було урочище Нечімле з великим лісовим бездонним, як говорили тамтешні люди, озером... В дядька Лева в Нечімлому була хатина і шопа на сіно з трьома стінами і стріхою, з четвертого боку шопа була відкрита якраз у бік озера. В тій шопі на сіні ми ночували, тоді саме були місячні ночі, і Леся навіть і вночі мала перед очима той краєвид з „Лісової пісні", який був би найдокалднішою декорацією до неї...

Ходячи по лісі та коло озера, надто ж сидячи біля вогнища, почули ми багато, багато оповідань про той ліс, про озера, про всяку „силу" лісову, водяну, польову та про її звичаї і відносини між собою і людьми".

Там знайшла Леся те, чого здавна прагнула її „лісова душа". У місячну ніч заселила вона цю містину фантастичними істотами, накинула на ліс і озера серпанок казки. Так народився задум „Лісової пісні".

У драмі виступають два світи: світ природи та її істот і світ реальний з постатями звичайних людей. Мистецтво композиції твору полягає в тонкому переплетінні світу фантастики з світом реальним. Основний конфлікт драми підпорядкований головній ідеї — боротьбі за гармонійне вільне життя, за високу мрію, за красу і вірність, боротьбі проти буденщини і тупості, сірості і банальності.

Пролог, яким відкривається „Лісова пісня", має значення заспіву; цей своєрідний прелюд вводить нас у світ природи і казки, створює відповідний настрій. Разом з тим — це пролог майбутніх конфліктів. Уже тут сили природи, які репрезентують рух, волю протиставлено силам застою. „Той, що греблі рве" — символ весняної бурхливої води, а „весняна вода, як воля молода". Він служить Океану, а не Водянику — господарю тихої води, драговини.

У першій дії починається конфлікт людини з природою. У ліс приходять люди. Лісові сили їм сприяють, водяні намагаються шкодити. Зустрічаються головні герої драми — дитина лісу Мавка і сільський хлопець Лукаш — і закохуються. Це „весняна дія" — дія зародження і цвітіння кохання. Історія кохання Мавки і Лукаша становить сюжет твору.

Зав'язка конфлікту і перипетії цього кохання — у другій дії, дії „пізнього літа", коли в'яне поезія в душі Лукаша і кохання до Мавки. Ця дія побудована на внутрішньому конфлікті роздвоєної душі Лукаша, що вагається між поезією і прозою, між мрією і буденщиною, на конфлікті між Лукашем і Мавкою та Килиною, яка є втіленням буденщини, так як Мавка — високої мрії, краси, поезії. Друга дія досягає кульмінаційної напруги, коли тимчасово перемага-

Н. Н. Лопухова. Ліногравюра. Лукаш і Мавка з „Лісової пісні" Л. Українки

ють сили буденщини, коли Лукаш зраджує Мавку і сватає Килину, а Мавка провалюється в підземелля темного Марища — „Того, що в скалі сидить".

Особливістю сюжету „Лісової пісні" є те, що в ній ніби дві кульмінаційні вершини і що після першої кульмінації події не йдуть на спад, — третя дія, дія „пізньої осені", — це найглибша боротьба пристрастей. Тут людина стає звіром і знову людиною, тут Килина закляла Мавку у вербу. Але кохання перемагає смерть, а вогонь палить усе брудне, нікчемне, очищає людину, звільняючи її від пут буденщини. Розв'язка оптимістична — прекрасне не вмирає, воно переможе. Драма закінчується ремаркою-епілогом — спалахом весняної краси, переможним співом кохання, усміхом щастя серед зимового сніговію.

Жодна сцена „Лісової пісні" не перевантажена дійовими особами; багатство руху, світла, музики, граціозні діялоги, мінлива ритміка роблять драматичну поему дуже сценічною. У побудові „Лісової пісні" помічаємо певну симетричність. Тут майже нема полілогів, переважають діялоги, причому, подекуди застосовано засіб стихомітії, тобто збереження симетрії між мовними партіями двох персонажів — однакова кількість рядків у запитанні і у відповіді. Ось Перелесник нагадує Мавці про їхню минулу зустріч:

Мавка

Що ж там? Я шукала ягідок, грибків...

Перелесник

А не приглядались до моїх слідків?

Мавка

В гаю я зривала кучерики з хмелю...

Перелесник

Щоб мені послати пишную постелю?

І далі:

Мавка

Вітерець повіє,
сонечко пригріє
то й роса спаде!

Перелесник

Постривай хвилину!
Я без тебе гину!
Де ти? Де ти? Де?

У композиції жодної української драми природа не відігравала такої вагомої ролі, як у „Лісовій пісні". Тут навіть ремарки — не технічні, службові вказівки, а справжня поезія в прозі, це кращі в українській літературі пейзажі. Природа в „Лісовій пісні" виходить далеко за межі декорації, її функція не в тому, щоб бути тлом дії. У драмі природа живе у символічних образах і персонажах, як дійова особа. У змалюванні в п'єсі природи Леся Українка була новатором. Вона немов писала сценарій для кінофільму, передбачаючи синтез різних мистецтв. Її пейзажі подані в зміні барв, звуків, у русі, в часових змінах. Вони також виконують функцію ущільненого часу. У першій дії природа зазнає таких змін, для яких потрібно принаймні три місяці — цілу весну. А все це відбувається за один вечір. І ми не відчуваємо цієї умовності, зате маємо повну ілюзію тривалості часу.

Мелодії сопілки і пісня лісу, виражені в барвах ,рухах, лісових звуках, весь час за принципом психологічного паралелізму супроводжують історію кохання Лукаша і Мавки. Так, у другій дії вже озеро зміліло, „очерет сухо шелестить скупим листом". Природа в'яне. Никне польова краса, пошарпано польову Русалку, вирвано квіти з пшениці, почорнів червочий мак. З останніми квітами, зжатими із стиглим житом, полягло й кохання Лукаша до Мавки. Мавка сидить на стерні у смутній задумі. Минає літо — минає Мавчине кохання. Доки Лукаш не повернеться до неї, природа вже не матиме яскравих барв. Навпаки, ремарка, якою відкривається третя дія, підкреслює згасання барв. „Останній жовтий відблиск місяця гасне в хаосі голого верховіття". Вжито найзвичайніший епітет — місячне світло не золоте, а тільки жовте, але й той колір блідне, щоб поступитись місцем сірому: небо — „попелясте", по узліссі снується розтріпаний морок", а безбарвність осіннього ранку передано високометафоричним образом: „Починається хворе світання пізньої осені". Замість співів солов'їних тепер „стогнуть пугачі, регочуть сови, уїдливо хавкають пущики". Все це підготовляє до сприймання вовчого виття — символу трагедії Лукаша-вовкулаки.

Тепер тільки вогонь освітить багряною плямою сірість лісу. Той вогонь, що палить усе сіре. Він порівнюється з цвітом: палаюча кроква „вкрита кучерявим вогнем, як цвітом".

Жива, безсмертна, вічно мінлива природа. У ній все переходить з одних форм в інші, але ніколи ніщо в ній не гине — кінець одного життя стає початком іншого. Мавка перетворюється у вербу, верба горить вогнем, але не гине:

Легкий, пухкий попілець
ляже, вернувшися, в рідну землицю,

вкупі з водою там зростить вербицю, —
стане початком тоді мій кінець, —

такою філософською думкою закінчується драма „Лісова пісня".

Усю силу почуття, весь свій поетичний геній перелила Леся Українка в бездушну лісову істоту, і сталося диво: Мавка ожила. Дядько Лев каже:

Треба тільки слово знати,
то й в лісовичку може уступити
душа...

Таке чарівне слово знала Леся Українка. Це слово — її поезія.

Мавка — мітологічна істота, витвір народної фантазії. Вона народилася в українському фольклорі .Змальовуючи зовнішній вигляд Мавки, Леся Українка йде за фольклорними джерелами: Мавка „в ясно-зеленій одежі з розпущеними чорними з зеленим полиском косами", з мінливими очима. У першій дії, в ту ніч, коли її кохання розцвіло, Мавка „наче лісова царівна у зорянім вінку на темних косах". З розвитком дії змінюється зовнішність Мавки. У другій дії вона у буденному вбранні сільської дівчини і виглядає убого, принижено. З вільної лісової сили вона стає покірною сиріткою, служницею на чужій ниві. І хоч в кінці дії одягає вона багряні осінні шати і срібний серпанок на голову, але одяг не може приховати смертельної блідості її лиця. „Конаюча надія розширила її великі темні очі, рухи у неї поривчасті і заникаючі, наче щось у ній обривається". Так портретна характеристика розкриває і внутрішній стан героїні. В останній дії біля хати Лукаша на тлі білої стіни „чорніє якась постать". Цей психологічний контраст барв — біле і чорне — уяскравлюється ще пучечком калини, що червоніє на грудях Мавки, на її чорній одежі. У цих трьох кольорових мазках — цілий болючий світ Мавки, весь настрій останньої дії.

Н. Н. Лопухова. Ліногравюра. Польова Русалка — з драми — феєри Лесі Українки „Лісова пісня"

Леся Українка

СОЛОВЕЙКОВИЙ СПІВ НАВЕСНІ

Соловейковий спів навесні
Ллється в гаю, в зеленім розмаю,
Та пісень тих я чуть не здолаю,
І весняні квітки запашні
Не для мене розквітли в гаю, —
Я не бачу весняного раю;
Тії співи та квіти ясні,
Наче казку дивну пригадаю —
У сні . . .

Вільні співи, гучні, голосні
В рідним краю я чути бажаю, —
Чую скрізь голосіння сумні!
Ох, невже в тобі, рідний мій краю,
Тільки й чуються вільні пісні —
У сні?

ВАЖЛИВЕ ПРОХАННЯ

Читачі журнала це його фундамент. Щоб наш журнал міг постійно сповняти свою службу, він мусить мати читачів, які ніколи не забувають прислати свою передплату на час. Є й такі, що присилають два, три роки наперед.

Щоб не помилитися, погляньте на наліпку на Вашому журналі там, де Ваша адреса. На ній зазначено доки Ваш журнал заплачено. Не чекайте на пригадку. Ми би воліли упімнень не висилати, але робимо це для пригадки і щоб Вам сказати, що нам без Вас трудно.

Зложіть свою передплату на руки референтки журнала у відділі, або висилайте її прямо до редакції на адресу:

PROMIN,

Box 3551 Sta B. Winnipeg 4, Man.

ПРО МУЗЕЙНУ ФУНДАЦІЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Музеї як свідки історії минулого.

Живемо в дуже цікавій добі і, мабуть, сьогодні дуже мало, знайдемо таких людей, які бодай один раз в житті не побували в якімсь музеї — більшім або меншім і мали нагоду оглядати речі, які промовляли б до них десятками а то і століттями минулого.

Музей це, вибір найкращих і найцінніших виробів мистецьких. Музей це наукова установа. В музеї ви можете вивчати історію даного народу, або якусь галузь певної праці. В музеях люди знайомляться з певною ділянкою культури, з давниною, пишуть наукові праці, студенти користуються музеями для своїх тез.

Хто з нас не пригадує собі побуту в якімсь чужім місті, або подорожування під час вакацій. Прибувши до якогось великого міста, турист шукає за культурним центром в нім. Музей, бібліотека, образотворче мистецтво — там він знайде багато цікавого і корисного.

Союз Українок Канади заснував музей народньої творчости та зібрав велику скількість цінних експонатів. Вже десятки років працює Комітет Мистецтва і Музею над тим, щоб ті музеї відкрити для широкого кола глядачів, для туристів, для наукових дослідів в галузі ручних робіт, для продовження і розвитку української вишивки, для збереження її як самобутнього ручного мистецтва нашого народу.

В музеї є невичерпні скарби нашої культури, а особливо з доби піонерської. Велика скількість речей зібрана тут від українських поселенців. Є тут речі, які вже створені в Канаді цілком з українською тематикою, є й дещо з господарських речей, які росказують нам про життєздатність нашого народу, коли український піонер умів собі давати раду в країні свого поселення, без нічиєї помочі.

Оглядаючи чудову сорочку, горботку, хустку, килим, коралі, веретено,прясницю, гаптовані кожушки, тисячі різних взорів, ми знайомимось з нашими піонерами, пізнаємо їх побут, звичаї тут відшукуємо чудові оповідання про життя українських поселенців — та їх високу культурність.

До Канади, так само як до інших країн, приїжджає багато туристів. Їм завжди цікаво побачити щось нового. В нашім Музеї, вони не тільки побачать, але і почують про етнічну групу, що заселила чисельно Канаду і що вони привезли із далекої своєї батьківщини. Доля взяла наших батьків і повела у широкий світ, щоб вони, а після ми прикладом свого життя, та своїм умінням і розумом здобули приятелів Україні, і в серце наших дітей вложили почуття достойности свого походження.

Тому сьогодні наші музеї мусять бути більш репрезентативні, щоб ми з почуттям гордости могли увести до них гурток туристів, учнів українських і державних шкіл, студентів середніх шкіл, та університетів. Розказати їм про експонати, як свідків нашої культури, про землю наших батьків.

Музей Союзу Українок Канади проголосив Музейну Фундацію, яка мала б послужити реалізації плянів поставлення наших музеїв на належний рівень.

Є люди, які ціле своє життя присвятили справам музею Союзу Українок і коли ми оцінюємо справжню вартість самого музею, його завдання, то все що нам належить зробити — піти назустріч плянам праці, та збудувати сильну Музейну Фундацію.

Коли люди дарували свої мистецькі цінности до наших музеїв, вони це робили з надією, що ці речі будуть збережені в їхню пам'ять, та в пам'ять нашої давнини, яка є підвалиною нашої історії в Канаді.

Управа Музеїв з великою пошаною ці експонати доглядає, але через брак більш відповідного приміщення, велика скількість лежить схована.

Прочитавши сьогоднішнє слово, зробім негайну постанову, якою буде наша пожертва на Музейну Фундацію. Цій праці вийдімо всі назустріч — відділи, членство, прихильники. Лише щирий труд, посвята і віра у наше велике діло принесе бажані успіхи.

Кожний жертводавець одержить посвідку з номером, яку він може використати при обчислюванін доходового податку (income tax exemption).

В наступнім числі подамо виказ перших жертводавців — будьте й ви серед перших.

Пожертви просимо висилати на адресу:

U. W. A. C. Museum Fundation Fund
620 Spadina Ave.
Toronto 4, Ont.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Т. Шевченко

Іду я тихою ходою,
Дивлюсь—аж он передо мною
Неначе дива виринають,
Із хмари тихо виступають
Обрив високий, гай, байрак;
Хатки біленькі виглядають,
Мов діти в білих сорочках
У піжмурки в яру гуляють;
А долі сивий наш козак
Дніпро з лугами вигравае.
Ставок, гребелька і вітряк
З-за гаю крилами махає.
І дуб зелений, мов козак
Із гаю вийшов та гуляє
Попід горою; по горі
Садочок темний...

Рукавички-Мандрівнички

Насипало надворі снігу, снігу!

— О, виліплю снігову бабу! — утішився Петрик.

— О, виліпимо з снігу бабу! — пораділи й сині, з червоними ягодами, рукавички у Петрика на руках.

А Петрик скинув їх та й поклав на купку снігу

Нагнівались рукавички і надумали втекти від хлопчика. Та тільки скочили на стежку — назустріч їм пізень:

— О, які сині човники звідкілясь припливли, та ще й з такими червоними ягодами. Це добре, я давно вже ягід не клював.

Тільки до ягід, а тут де не взялось рябенько порося — хрю! хрю! на півня, той злякався та навтьоки, а воно тоді до рукавичок:

— Ой, які гарні латочки, у мене таких синеньких немає, самі тільки чорні.

— Ні, ми не латочки, ми рукавички, нас на руки вдягають, а в тебе ж рук немає, навіщо ми тобі? — злякались рукавички.

— Одну — на ніс, одну — на хвіст! — хрюкнуло порося.

Коли як вискочить із-за хати Рябко, сусідський пес. Гавгав! на порся, воно навтікача, а він до рукавичок:

— То вас на руки надягають? Ну, а я хоч на дві лапи натягну, бо таки геть замерз, снігами бігаючи.

Коли це од сусідового дворища почулося:

— Рябко, Рябко, на кісточку!

Метнувсь Рябко на голос і за рукавички вмить забув.

Побігли вони далі, коли це йде кішка:

— От гарні, тепленькі хатинки будуть моїм кошеняткам! У мене ж їх якраз двойко.

За рукавички — та до хати. Тільки на поріг, а там бабуся Петрикова, що сама ті рукавички виплела й подарувала хлопцеві.

— А, то ви такі, втекли од Петруся! Ще, дивися, й зовсім погубитесь.

Взяла їх, пришила до стьожечки та й почепила на кілочку.

Г. Ємельянова.

Г. Бойко

В зелені квітучій
Канів на Дніпрі.
Пам'ятник на кручі,
На крутій горі.

Тут лежить великий
Наш співець Тарас
Та живий навіки
Він в серцях у нас.

І дорослі, й діти —
Всі сюди ідуть
І найкращі квіти
Кобзарю несуть.

Пам'ятник Шевченкові в Галичі

Н. Калініна

Хіба так граються?

Прийшли Сашко з Олесем до молодшої групи, підійшли до іграшок. А іграшок багато: ведмедики, зайчики, ляльки, і ляльковий посуд, і ліжечка для ляльок, є машини легкові, вантажні і пожежні, є бурий ведмідь на білому коні. Все є в ляльковому куточку, всього багато.

Олесь на все дивиться і не знає, яку іграшку взяти, в що погратися. А Сашко тільки якусь мить на все поглянув і одразу все взяти захотів.

Підбіг він до ляльковго куточка — ведмедика під пахву, зайчика в кишеньку. І ліжечко бере, і посуд бере, і собачку до себе тягне — все в одну купу скидає:

— Не чіпайте, не беріть, я в іграшки граюся.

Стоять діти, на вихователь-ку дивляться. Оце так хлопчик! Хіба так граються?

Канадці...

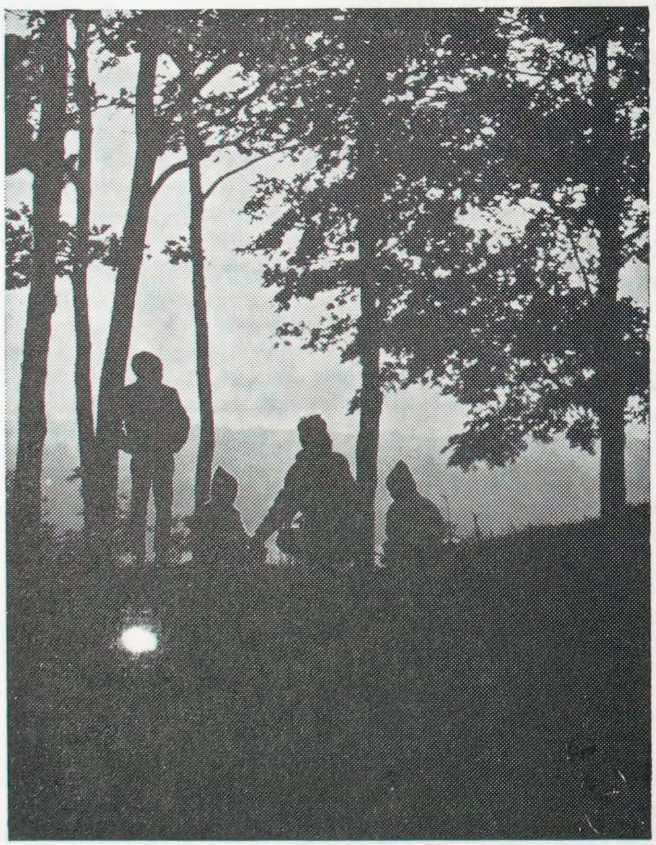

Щороку приблизно 60 тис. осіб з усіх частин світу стають канадськими громадянами. Можливо, що ви також прожили в Канаді декілька років і думаєте про прийняття громадянства. Якщо ви в числі тих, які можуть стали канадськими громадянами, Канада радо вас прийме в ряди своїх громадян.

Ви зможете довідатися, чи ви маєте право прийняти канадське громадянство, відвідавши один із нижченаведних судів відділу громадянства Канади. Там вас радо приймуть, дадуть вам відповіді на всі ваші питання та допоможуть вам виповнити вашу анкету.

Якщо ж ви не можете відвідати одну з цих установ, то напишіть в одну з тих, яка знаходиться найближче до вас і вам вишлють всі деталі відносно громадянства.

Courts of Canadian Citizenship:

55 St. Clair Avenue East
TORONTO, ONTARIO

150 Main Street West
Zone A
HAMILTON, ONTARIO

National Revenue Building
166 Frederick Street
KITCHENER, ONTARIO

360 St. Paul Street East
ST. CATHARINES, ONTARIO

Federal Building
Room 304, 19 Lisgar Street South
SUDBURY, ONTARIO

Dominion Public Building
5th floor, 457 Richmond Road
LONDON, ONTARIO

Federal Building, 5th floor
185 Quellette Avenue
WINDSOR, ONTARIO

2054 Broad Street
REGINA, SASKATCHEWAN

Sir Alexander MacKenzie Building
9828-104th Avenue
EDMONTON, ALBERTA

Oil Exchange Building
Suite 300, 309-7th Avenue S. W.
CALGARY, ALBERTA

1075 Georgia Street West
VANCOUVER, B. C.

Customs Building
816 Government Street
VICTORIA, B. C.

Centennial Building, 6th floor
Corner Sackville & Granville Sts.
HALIFAX, NOVA SCOTIA

McLean-Spear Building
77 Vaughan Harvey Blvd., Box 828
MONCTON, NEW BRUNSWICK

Commerce House, Room 1080
1080 Beaver Hall Hill
MONTREAL, QUEBEC

9th floor, 150 Kent Street
OTTAWA, ONTARIO

508 Financial Building
230—22nd Avenue
SASKATOON, SASKATCHEWAN

Ви також можете звернутися листовно на слідуючу адресу:

Citizenship Registration Branch,
National Building, 130 Slater Street,
OTTAWA 4, ONTARIO.

GOVERNMENT OF CANADA/GOUVERNEMENT DU CANADA

PROMIN

Vor. XXII, 3 ENGLISH SECTION March, 1971

THE STONE GUEST AND THE STONE HOST

By VOLODIA SMYRNIW

(Continued from last issue)

The Commander's only tragic flaw is that he adheres too rigidly to the prescribed pattern of rules and responsibilities and expects his wife to do likewise, even during his duel with Don Juan. For his extreme endeavour to maintain dignity and honour at any cost and at all times the Commander, of course, pays with his life.

Lesia Ukrainka thus deliberately endeavoured to create, a new image of the Commander, in fact a symbol of an almost impeccable ruler who would appear as a vivid contrast to his prototype in Pushkin's play as well as in the other previous European works. She did not, however, desire to change the general traits of Don Juan's nature. This is substantiated both by Don Juan's role in *The Stone Host* as well as by Lesia Ukrainka's correspondence on this matter. On May 3, 1913, she wrote to Ol'ha Kobylians'ka: "I had no intention to add anything new to Don Juan, a type already well established in literature, except perhaps to emphasize his anarchistic nature..."[16] This approach enabled her at the same time to avoid patterning her Don Juan on the basis of his depiction in Pushkin's work.

In the depiction of her female characters Lesia Ukrainka departed also substantially from the previous prototypes of heroines associated with this theme. Consequently, the main heroines in *The Stone Host* bear little resemblance to the women appearing in Pushkin's *The Stone Guest*. Pushkin's women in this particular play bear little resemblance to the strong-willed and resolute heroines that he portrayed in many of his other works. Don Juan's description of the women he encountered during his exile, of women who according to him "Were all lifeless like dolls of wax," is indeed also an ample delineation of the women in Pushkin's *The Stone Guest*. The women in this play are not entirely lifeless, but they do melt as easy as wax figures as soon as Don Juan begins to court them. This is revealed by both the gypsy called Laura who is lured even into the act of making love in the presence of a

"The Stone Host" — Scene from the Ballet in Ukraine

corpse—her other lover who had been killed by Don Juan a few minutes earlier—as well as by the main heroine, Donna Anna. When in *The Stone Guest* Don Juan comes to Donna Anna's quarters he first conceals his real identity. At first Donna Anna declares that she is obliged to remain faithful to her deceased husband. Furthermore, she even declares that she "would pierce a dagger through the scoundrel's heart," if she were to meet Don Juan. But the moment Donna Anna discovers that her suitor is no other than Don Juan she abandons her resolution and soon succumbs to Don Juan's charms by letting his kisses first fall on her hands and soon thereafter on her lips.

In Lesia Ukrainka's *The Stone Host* Don Juan also conquers a number of women's hearts. But here the heroines are of an entirely different nature. Lesia Ukrainka presented the legendary Don Juan with different feminine natures to

conquer. These women reveal two diverse tendencies. Some display endless devotion, and they are ready to sacrifice anything for Don Juan, while others impose great, at times even impossible demands on him.

By means of allusions to Don Juan's past we discover the number of women who were prepared to pay any price for their love. In Dolores's words:

> Once a gypsy girl
> Ran away from her camp, and oversea
> She fled with him, and somewhere there was lost,
> But he returned and brought back to Cadiz
> Some Moorish lass that poisoned her own brother
> For Don Juan's sake... Later the Moorish
> Girl became a nun...[17]

Dolores mentions several other women who were capable of boundless sacrifice for Don Juan. Among them we hear of a Rabbi's daughter who gave up her faith for him, and of an Abbess who sacrificed even the very salvation of her soul. Dolores herself belongs to this category of women who are ready to surrender all for the sake of love. During the course of the play she not only relates the deeds of such women, but she herself concretely demonstrates this. In act II for example, she violates the mourning period for her parents and attends the banquet dressed as a Black Domino. There she secretly helps her beloved in several ways and in the end prevents Don Juan from committing murded. An enormous, a boundless sacrifice made by Dolores for Don Juan's sake is further impressively revealed in the following act. There we discover that she obtained a royal pardon for Don Juan by paying the supreme price of yielding her bodily charms to an important court official. Yet Dolores's self-sacrifice extends beyond the rehabilitation of Don Juan to the status of nobility. She is prepared to sacrifice not only her body, but her soul as well for the man she loves and what's more, she does this with a full knowledge that her love will not be reciprocated. Dolores goes thus to the convent not to atoll her own sins which gave freedom and a noble's privileges to Don Juan, but she goes there to make the supreme sacrifice. As Dolores herself confesses:

> Juan, I shall have to renounce everything,
> Even my dreams and memories of you!
> Only about your soul may I remember,
> Neglecting my own soul. My soul shall even
> Go to eternal torment for your sake.[18]

Even a callous lover like Don Juan is astonished by this and in complete amazement he utters: "But who pays with the soul?" To this replies Dolores: "All women do, when they fall in love."[19]

It is worthy to note that Lesia Ukrainka reveals here a feminine trait that had not been associated till then with the women whose hearts were conquered by Don Juan. Although not the first to observe it and to express it in literature, Lesia Ukrainka related most impressively this peculiarly feminine altruism to the Don Juan legend. As a result Don Juan's ability to subdue the ladies' hearts can no longer be attributed purely to the superiority of the male species. Much of his success (as often in actual life) depends on the fact that among many women the process of falling in love evokes into action an extremely strong altruistic motives that at times may even lead to unlimited acts of self-sacrifice.

Lesia Ukrainka no doubt observed this phenomenon both in life and in literature. But she, unlike her heroine Dolores, did not believe that this is a peculiarity of all women who fall in love. Hence she demonstrates a contrary possibility primarily through the character of Donna Anna.

Upon meeting Don Juan Anna desires to become better acquainted with the notorious lover, and therefore she invites him to the party held on he eve of her betrothal to the Commander. At the party Don Juan establishes soon such an intimate relationship with Donna Anna that he asks her to forsake the forthcoming marriage and run away with him. Donna Anna indicates that she is prepared to accept this new proposal, but not unconditionally as all other women had in their relationship with Don Juan. The conditions she requests may be best described as an insistence on equal rights with men. She challenges Don Juan, the "Knight of Freedom" to partake in the process of self-sacrifice, by removing Dolores' ring that he was wearing. His refusal to comply terminates the brief romantic infatuation of the proud and strong-willed Donna Anna.

The final act of the play contains further vivid disclosures of Donna Anna's nature. She refutes Don Juan's assertion that he "had power over human hearts." Donna Anna says:

> So it might seem to you. And yet these hearts
> Only turned to ashes from your power.
> Turned into nothingness. The only one
> That remains safe and undestroyed is mine
> Because I am your equal.[20]

Only when Don Juan finally decides to break his oath of loyalty to Dolores by removing her ring and by becoming thereby Donna Anna's equal (she also removes her ring from the Commander)

in the act of disloyalty, only then Anna accepts him as an equal and promises to elevate Don Juan to the rank of a Commander.

The presentation of the feminine characters in Lesia Ukrainka's play is much more elaborate and the natures of the heroines are much more developed than in Pushkin's work. Pushkin no doubt strove to emphasize the superiority of Don Juan by way of contrasting him with the much inferior heroines. Lesia Ukrainka's more elaborate, and actually more impressive heroines, do to a considerable extent reflect the spirit of the times in which the play was composed. The proud and demanding Donna Anna and to a point even the determined Dolores are indeed reminiscent of the spirit of the feminine emancipation that was gaining more and more momentum and recognition on the eve of the first World War. But a further model for Lesia Ukrainka's women demanding equal rights with men were obviously the works of Ol'ha Kobylians'ka where the strong female characters are also dominant.

An equally important factor pertinent to the superb depiction of feminine characters in *The Stone Host* is the fact that Lesia Ukrainka was a woman. She herself was convinced that her play was an original work of art because it was written by a woman and further she also believed that she was the first woman to develop the Don Juan theme in literature.[21] Subsequent literary scholarship has fully substantiated Lesia Ukrainka's inference. George Sand was the only woman who concerned herself with the Don Juan theme in European literature before Lesia Ukrainka. Sand however did not write a special work on this subject. Her preoccupation with it was confined merely to some allusions and evaluations of Don Juan in the very texture of her novels devoted to other topics.[22]

---

16 Lesia Ukrainka, **Tvory**, X, p. 386.
17 **Selected Works**, p. 89.
18 **Ibid.**, p. 115.
19 **Ibid.**
20 **Ibid.**, p. 139.
21 Lesia Ukrainka, **Tvory**, X, p. 335.
22 Nehadkevych, p. 21.

MARY WAWRYKOW NAMED FAMILY COURT JUDGE

Attorney-General Al Mackling has announced the appointment of Mrs. Mary A. Wawrykow, Q.C., to the Winnipeg Family Court.

Judge Wawrykow, who was a part-time magistrate and part-time Winnipeg Family Court judge immediately prior to her appointment, is the first woman of Ukrainian origin to practise law in Canada and the third woman ever to be appointed a Q.C. in Manitoba.

A member of the board of directors of the Age and Opportunity Bureau of Greater Winnipeg and the Professional and Business Women's Club of Winnipeg, she has also served as a member of the Manitoba Centennial Corporation and of the City of Winnipeg Housing Authority which manages the low-rental Burrows-Keewatin development.

Judge Wawrykow is also a representative of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada serving on the dominion executive of the Ukrainian-Canadian Women's Council and was a member of a planning committee which assisted in the establishment of a senior citizens' day centre in North Winnipeg.

She was born in Wakaw, Saskatchewan, graduated in law from the University of Manitoba in 1934, was admitted as a solicitor in 1936 and called as a barrister in 1958. She was appointed a Q.C. in 1964.

She is the widow of Daniel G. Wawrykow and the mother of three University of Manitoba students.

ALUMNAE BURSARY WINNER ANNOUNCED

Miss Carole Anne Poturuak, an 18 year-old Winnipeg girl, was chosen from 12 applicants as Alpha Omega Women's Alumnae annual $100 bursary recipient for 1970. The bursary is offered yearly to a Grade 12 female student of Ukrainian descent for the continuation of her studies.

Miss Olga Uhryniuk, chairman of the scholarship committee, presented Miss Poturuak with the cheque before an audience of about 100 persons attending the Alumnae's annual scholarship fund-raising project "Winter Wonders" held on Tues. Nov. 17, 1970 at the Winnipeg Gas Co. Auditorium.

Miss Poturuak is a graduate of Sisler High School where she was active on the Student Council and was chosen as valedictorian in her graduating year. She is presently attending the University of Manitoba and St. Paul's College from where she plans to enter the field of teaching. (or)

ЮВІЛЕЙНИЙ РІК ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Комітет Українок Канади повідомляє, що вже вийшли з друку, значки-марки, листівки-картки й коверти з ювілейною датою і портретом Лесі Українки.

Можна буде їх набути через Відділи Комітету Українок Канади, українські книгарні, або прямо через:

Ukrainian Canadian Committee,
National Women's Council,
456 Main St., Winnipeg 2, Manitoba.

Значки й картки гарно оформлені, краски милі для ока. Портрет рисував п. Іван Піп, друкував п. М. Білик у своїй друкарні.

Просимо українське громадянство купувати вище згадані речі, щоб тим чином причинитися до звеличення ювілейних святкувань Лесі Українки. Купуючи їх Ви не лиш поможете спопуляризувати ім'я славної української поетеси, але буде це для Вас дорогоцінна пам'ятка ювілейних святкувань Лесі Українки у Канаді, далеко від рідної батьківщини.

ЗА КРАЙОВУ УПРАВУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ:
Л. Чайковська, голова О. Завісляк, кореспонд. секр.

Батькам

ВАШІ ДІТИ І ЇХ ДРУЗІ

Біля під'їзду вашого будинку майже завжди юрмляться хлопчаки. Серед них якось помічаєте і свого чотирнадцятилітнього сина.

Марно розпитувати його тепер, з ким дружить. Марно умовляти не ходити до „поганих" хлопців. Ваш син вступив у вік, коли виникає потреба у своєму тісному колі. Як правило, у такому товаристві є „свої закони", є „свої" норми поведінки, а вашій дитині це здається надзвичайно привабливим і романтичним.

Потяг підлітків до гурту — явище, яким не може нехтувати педагогіка. Дітям конче потрібні дружні стосунки з ровесниками. Та є тут момент, який треба не пропустити: батьки завжди повинні напевне знати, з ким саме товаришує їх син? хто ватажок хлопців? що вони роблять? чим цікавляться? І коли не все гаразд з цим — вживати заходів.

Хай у дітей залишаються і свої таємниці, і нахил до самостійності вчинків, — все, крім безоглядності.

Педагог **І. Мороз**

Леся Українка

Вставай, хто живий, в кого думка повстала!
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, —
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла.

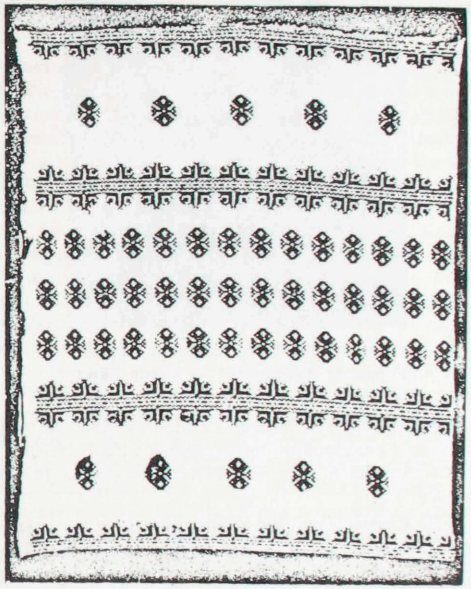

Подушка з лляного канвового полотна. „Хрущики" йдуть трьома рядами посередині, обведені з краю зубчастим взірцем. На крайніх полях хрущиків у дальших відступах, краї знову обведені зубчастим взором.

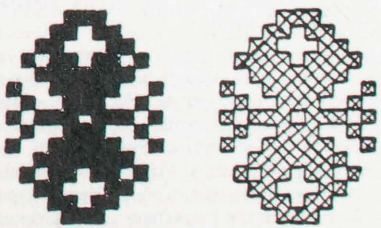

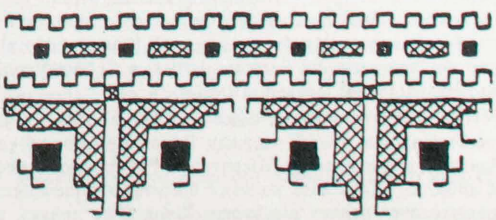

Взір до подушки виконаний хрестиками і стебнівкою. Краски: ■ чорна, хх помаранчева. Нитки ДМС.

ЗВІТ ПРОВ. З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК У МАНІТОБІ

Голова Пров. Екзекутиви Союзу Українок у Манітобі — Марія Білоус

Провінційний з'їзд Союзу Українок у Манітобі відбувся спільно з складовими організаціями СУС і членами Колегії Св. Андрея в днях 13, 14 і 15 листопада 1970 р. у Вінніпегу.

Сесія Союзу Українок Канади почалася в п'ятницю в годині 7.30 вечером в авдиторії Катедри Пресв. Тройці. Сесію відкрила голова пров. екз. Теодора Гаврисишин. Прот. В. Слюзар, настоятель Катедри провів молитву.

До президії з'їзду увійшли: Н. Когуська, М. Білоус, добр. Ю. Лучак і Т. Гаврисишин. Секретарювали: В. Кутна і М. Симчич. До номінаційної комісії назначено: Д. Бабинчук, А. Воробець, В. Горяк, М. Чвалюк, А. Подольська і М. Козар. До резолюційної комісії вибрано: Н. Когуську, добр. Г. Кіцюк і Т. Гаврисишин. Прийнято протокол минулорічного з'їзду.

Дальше голова пров. екз. Т. Гаврисишин привітала делегаток і гостей. Вона сказала, що цього року провінція Манітоба святкує своє 100-річчя. Ми також святкували у відділах, чи в громадах і вшановували наших піонерів. Треба пригадати історичний момент в нашій організації, перший провінційний з'їзд у Манітобі, який відбувся у Вінніпегу 36 років тому. Цього року „Український Голос" обходить 60-річчя свого існування. „Український Голос" завжди стояв на сторожі українського життя в Канаді і багато причинився до зросту нашої організації через сторінку Союзу Українок Канади. Нам тепер треба належно оцінити його заслуги. Ми брали участь у Конгресі Мозаїки Манітоби, та участь як делегати і гості в Соборі Української Православної Церкви в Канаді.

Цього року стипендію Союзу на Манітобському університеті в сумі $50.00 одержав Роман Єринюк за есей „Манітоба в Українській Літературі". Референтка стипендій добр. С. Сасс дала коротку біографію стипендіята і відчитала лист подяку від нього. Добр. Сасс додала, що Ман. Пров. Екзекутива дає дві нагороди по $25.00 студентам літних курсів українознавства в Колегії Св. Андрея. Ці нагороди цього року одержали — Соня Печенюк з Содбурі, Онт. і Данило Плішка з Торонта.

Голова Т. Гаврисишин перечитала лісту делегаток на з'їзді і кожну зокрема представила. Вона сказала, що на цім з'їзді надзвичайно добра репрезентація відділів як Вінніпегу, то також з околиць в Манітобі. Вшановано пам'ять померлих членок дво-хвилинною мовчанкою.

Головною точкою вечера була панелева дискусія на тему: „Завдання українських жіночих організацій в наших часах". В дискусії брали участь проф. Одарка Троска з педагогічного факультету Манітобського університету, добр. Вікторія Симчич, досвідчена вчителька, та вчителька панна Одарка Козій. Вони подали багато цікавих та оригінальних думок, рекомендуючи способи, якими можна збагатити діяльність відділів, та поширити членство організації, головно молодшими. Добр. Г. Кіцюк склала подяку в імені пров. екзекутиви і зїзду за цікаві і старанно опрацьовані виклади.

Вечір закінчився чайним прийняттям, що його влаштували місцеві відділи Союзу — ім. Лесі Українки при Катедрі, ім. Княгині Ольги при Соборі, ім. О. Кобилянської, при церкві Св. Михаїла і відділ Лесі Українки в Транскона.

Окрема ранішня сесія відбулася 14-го листопада в приміщенні Колегії Св. Андрея.

Сесія почалася привітами делегаток: М. Юрків з відділу при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпегу, М. Білоус з Давфину, М. Чвалюк з Мензі, Д. Українець з відділу при церкві Св. Михаїла у Вінніпегу, А. Подольська з Вайта, М. Бачинська з Толстой, А. Баран з Роза, А. Баклащук з Овкборн, М. Козар з Етелберт, В. Савчук з Транскона, Т. Тровська з Портедж ля Прері, Д. Бабинчук з відділу при Соборі Св. Покрови у Вінніпегу. Відчитано писемні привіти від відділів з Брендону, Сірко і Сондовн.

Звіти урядниць Ман. пров. екзекутиви були видрукувані і роздані делегаткам при реєстрації.

В дискусії над звітом комітету Мистецтва й Музею, пані А. Павлик сказала, що контест вишиття, який був проголошений на з'їзді минулого року, треба продовжити ще на один рік. В дискусії, як створити більше зацікавлення вишиванням, рішено, щоб відділи улаштовували вечорки і вчили молодих жінок і дівчат вишивати різними стібами.

Голова Т. Гаврисишин дала свій звіт усно. Перше дала звіт як представниця до Ман. Жіночої Ради. Дальше про діяльність, як голова Ман. пров. екзекутиви і подякувала членкам екзекутиви за поміч і кооперацію. Висловила подяку видавництву „Українського Голосу" за приміщення на збори екзекутиви, а редакції „Промінь" за поміщування матеріялів екзекутиви в журналі.

На заклик М. Білоус на організаційний фонд зложили: $25.00 — відділ Лесі Українки, Вінніпег. По $10.00 — відділи — О. Кобилянської, Вінніпег, Княгині Ольги, Вінніпег, Лесі Українки, Транскона, Лесі Українки, Брендон, Лесі Українки, Давфин, З. Крипякевич і О. Арсенич; По $5.00 — відділи — Лесі Українки, Мензі, Св. Ольги, Толстой, О. Кобилянської, Вайта, Доньки України, Роблин, О. Кобилянської, Роза, Лесі Українки, Овкборн, Княгині Ольги, Етелберт, О. Кобилянської, Портедж ля Прері, Св. Ольги, Сірко, О. Кобилянської, Сондавн, М. Кушнірик, Є. Білич, М. Григорчук, Н. Когуська, А. Сарчук, М. Білоус, О. Завісляк, С. Бейзик, М. Симчич, А. Павлик, М. Мандзюк,

Т. Гаврисишин, В. Кутна; По $3.00 — М. Козар; По $2.00 — А. Баклащук, А. Друль, А. Воробець, М. Чвалюк, Ґ. Чубей, М. Негрич, Р. Кондра, М. Бачинська, М. Низник, А. Подольська, О. Пацьорка, А. Баран, Г. Бабій, К. Крипякевич; По $1.00 — Г. Гуменюк, В. Савчук, М. Воронюк.

На сесії по обіді А. Павлик реферувала справу музейної фундації, яка була запроєктована на головнім з'їзді 1967 року на відзначення 100-річчя Канади і 40-ліття Союзу Українок Канади. Правильник до фундації вже готовий. Збірка почнеться в січні 1971 року. Місце осідку музею буде рішено на головнім з'їзді. Філії музею мусять так існувати як тепер. Головна справа сформувати фундацію на збирання фондів через комітети і членство при відділах.

Голова Т. Гаврисишин піднесла справу ювілейного року Лесі Українки. В лютім 1971 року припадає 100 років від народження Лесі Українки. Централя Союз Українок Канади приготовляє програму свята. Кожний відділ повинен мати портрет Лесі Українки і врочисто відсвяткувати ювілей, як також познайомити членок і молодь з її творами. Повідомила про щойно виданий портрет, що його намалювала Галина Когуська й який вже можна набувати по книгарнях.

Добр. Г. Кіцюк реферувала проєкт з нагоди 100-річчя Манітоби прийнятий провінційним з'їздом 1969 р. Цей проєкт, щоби манітобська екзекутива щороку винагородила двох взірцевих членів старшого СУМК у Манітобі Енциклопедією Українознавства в англійській мові. Добродійки Г. Кіцюк і М. Керніцька виготовили плян правил і внесли, щоб створити комісію, до якої входили б: голова провінц. екзекутиви, референтка шкільництва, референтка молодших відділів СУМК, заст. голови манітобської пров. екз. і стипендійна референтка. Фінансування нагород буде під опікою цієї комісії під проводом стипендійної референтки.

Референтка молодших відділів СУМК О. Завісляк реферувала справи СУМК-у і дала багато питань до генерального провідника СУМК. П. Мартин Зип забрав слово і дав пояснення. Він сказав, що молодші відділи СУМК є під проводом С.У.К. і повинні бути зареєстровані у централі СУМК.

Голова Т. Гаврисишин подякувала п. Зипові за його присутність і за вияснення багато справ СУМК-у.

Склад манітобської екзекутиви Союзу Українок на 1970-71 рік: голова — Марія Білоус, уступивша голова — Теодора Гаврисишин, 1-ша заст. голови — добр. Галина Кіцюк, 2-га заст. голови — Марія Мандзюк, рекордова секретарка — Василина Кутна, кореспонденційна секретарка — добр. Вікторія Симчич, касирка — Соня Пелех; Референтки: мистецтва й музею — Ангелина Павлик, освіти — добр. Стефанія Сасс, журнала „Промінь" — Єлисавета Білич, архіву — Анастасія Сарчук, горожанства — добр. Юстина Лучак, молодших відділів СУМК — Ольга Завісляк, стипендій — Павліна Ігнаш, шкільництва — Анна Шевель, представниця до Ман. Жіночої Ради — Марія Мандзюк.

Контрольна комісія: Стефанія Керелюк, Євгенія Гоменюк, Кароля Ковалюк. Окружні представниці: Флін Флон — Розалія Малюта, Вайта — Марія Т. Ілюк, Давфин-Роблин — М. Андрейчук.

У неділю по полудні відбулася загальна сесія СУС в авдиторії Катедри Пресв. Тройці, на якій промовляв Мартин Зип, генеральний провідник СУМК з Саскатуну. По тім відбулася панелева дискусія на тему: „Основні права українців та конституція Канади". Брали участь в панелі: Д-р Ізидор Глинка, адвокат Володимир Саранчук, Михайло Залещук, студент богословія та Ігор Шаварський, студент університету і член СУМК.

Марія Симчич, секр.

ЗВІТ ДІЯЛЬНОСТИ МОЛОДШОГО ВІДДІЛУ С.У.М.К. ЗА 1969-70 Р. В САСКАТУНІ, САСК.

Молодший відділ СУМК при Катедрі є відділом ім. Івана Франка. Активна праця почалася у вересні з початком шкільного року. На протязі минулого року відділ мав 10-ть місячних зборів і два засідання управи. Відділ мав 40 членів у віці від 10 до 15 років життя. Тому, що минулий рік був роком Української Православної Молоді ми сходилися по два рази на місяць і провадили всесторонню працю. 22-го листопада відбулося Свято Молоді. Кожного місяця в нас відбуваються регулярні збори, які провадяться і записуються повністю українською мовою. Кожної першої неділі в місяці, після зборів, відділ брав участь у у Вечірні. Члени відділу беруть активну участь в житті Катедри: дівчата й хлопці співають у хорі, хлопці служать у вівтарній дружині, навчаються в недільній школі. З початком року звичайно відбувається день членства, на якому до відділу вписуються нові члени. Наш відділ виявив свою активність у Провінційному З'їзді СУМК у Вакав на оселі „Зелений Гай", де брав участь у змаганні у драмі, красномовстві і в танках. Наш відділ отримав щит від старшого відділу СУМК і Чашу молодшого відділу, як нагороди за драму. Відділ відіграв комедію „Чудовий зять", а Мар'яна Кіндрачук отримала першу нагороду за народні танки. На З'їзд їхало 11-ть членів на чолі з пані Папіш. Кошти подорожі в сумі $118.00 покрили самі сумківці.

Відділ брав участь в усіх святах і концертах, де брала участь молодь, а саме: Свят-Миколаївський концерт, свято Т. Шевченка, День Матері, де відділ також продавав квіти. Відділ брав участь в коляді на українську школу.

Перед Великоднем відділ займався писанням писанок — як дівчата так і хлопці мали власні писанки на Великдень. 2 делегати відділу брали участь в семінарі РУШ в травні. Недужим членам відділ посилає квіти до шпиталів. Кілька членів були на оселі „Зелений Гай" влітку. Про свою діяльність відділ подавав дописи до „Сумківця", „Трембіти" та „Українського Голосу".

В минулому році наш відділ склав пожертви на такі потреби: пресовий фонд „Сумківця" — $5.00, для організаторів до генеральної управи СУМК — $50.00, повністю оплатили одну спеціяльну програму нашої місійної радіопередачі в сумі — $35.00. Разом усіх пожертв — $105.00.

Для підсилення своїх фінансів ми продавали квіти на День Матері, мали 4 продажі печива, продавали ювілейні книги СУМК. Всі наші члени мають передплату на журнал „Сумківець", яка разом з членською вкладкою виносить $3.50 на рік. Кожен член має членську картку від генеральної управи.

Минулий рік був успішним роком діяльності відділу.

Богдан Боднарчук — уступаючий голова
Василина Бальон — голова
Анна Папіш — реф. мол. СУМК

Громадська і родинна хроніка

СВЯТО МИКОЛАЯ І РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ В ВОЛЕЙ, БР. КОЛЮМБІЯ

У неділю дня 20-го грудня, 1970 року заходами Батьківського Шкільного Комітету при Українській Православній Парохії у Волей влаштоване успішно Свято Миколая з програмою різдвяного концерту, у якім брали участь учні місцевої рідної і недільної української школи, як також наша молодь СУМК.

Святочну програму розпочато колядою „Бог Предвічний", що її відспівали учні рідної і недільної школи під управою пані Марти Лебедович. Вступне слово виголосила панна Маруся Лебедович, голова відділу СУМК, вона дуже гарно промовляла українською мовою, неначе походила із центру України, що правда народжена вона в Канаді так само як її родичі.

Концертовою програмою керувала і проводила панна Маруся Блажук, яка досить речево і уміло вив'язувалась своїми дотичними обов'язками. Дуже гарно продеклямували свої вірші учні: Марко Лисак і Олександер Коновальчук, а на своїх інструментах чудово виконали кілька колядок учні шкільної оркестри: Наталя Грицюк, Таня Лисак, Петрусь Блажук, Катруся Лисак і Давид Лисак.

Після цього була одно-актівка: „Не вшахруєш" у виконанні учениць: Дарусі Антонішка, Наталі Грицюк і Тані Лисак, під проводом учительки пані Марії Антонішки. Це була справді гарна частина програми, що приналежні аматорки виконали її уміло.

Дитячу сценку „Ялинка" відограли учні недільної школи під управою о. Настоятеля, у виконанні: Давида Макара, Іринки Макар, Петруся Блажука, Жені Капелюх, Михася Капелюха і Джефорда Оліника.

Дальше слідувала коляда, що її відспівав хор учнів рідної і недільної школи під акомпаньямент на піяно у супроводі Катрусі Лисак: „В Вифліємі Новина", а диригувала дитячим хором пані Марта Лебедович. Потім слідували інструментальне тріо на сопілках, що відограли одну колядку: Катруся Дитра, Даруся Антонішка і Петрусь Антонішка, а вірш „Ялинчина пісня" продеклямувала Марта Грицюк.

І ще була одна сценка, що її уміло підготовила учителька рідної школи пані Анна Лисак: „Лісова Школа", що її відограли наші найменші учні: Павлусь Лисак, Катруся Дитра, Іринка Макар, Михась Капелюх, Славко Сташин, Олександер Коновальчук і Степанко Макар. Катруся Лисак мала відповідальну ролю, у якій наші найменші знаменито пописались — це був справді веселий гумор для всіх приявних на цім концерті. На черзі в програмі були ще дві точки, що на акордіоні відограли по кілька українських колядок: Давид Круліцький і Даруся Антонішка, а зараз після цього хор СУМК заколядував колядку „У Вифліємі" під управою пані Анни Залубняк. Передкінцеве слово сказав до молоді і родичів о. П. Блажук, який сердечно подякував приявним на цім концерті, а зокрема висловив щиру вдячність учителькам за велику і корисну працю у приготовленні до цього концерту і родичам, що привозили своїх дітей до рідної і недільної школи, та одночасно за їх зрозуміння і національну свідомість, якою проявляють свій патріотизм і дорожать скарбом своєї української культури.

Потім слідувала постановка „Дитячий вертеп" на тлі колядки у Різдвяну Ніч: „Тиха Ніч", що її зворушливо і чарівно відспівали наші учні під керівництвом пані Марти Лебедович, а на піяно акомпаньював здібний учень Давид Лисак, по цім вся молодь проспівала і ще одну пісню про Святого Миколая.

Після цього появився у просторій і гарно вдекорованій залі Святий Миколай, якого супроводили гарно зібрані в декоративну одіж чотирьох ангеликів. Це була найбільш цікава та імпозантна частина програми, а сильно зворушлива для дітей і постать самого Миколая, якого ту ролю знаменито відограв п. Степан Боднарчук, теперішний голова Громади, який у

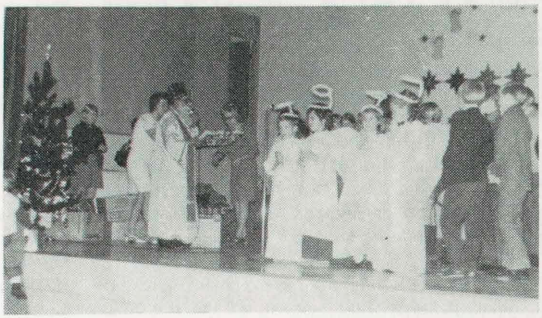

Святий Миколай між дітьми у Волей

Світлина з Свято-Миколаївського Концерту у Волей

ролі Святого Миколая випитувавсь дітей про їх послух і чемність для родичів і учителів, а за ту чемність він же обдаровуючи всіх дітей гарними дарунками.

Тут буде на місці згадати і щиро подякувати всім учителям і для учительки недільної школи пані Анелі Боднарчук, яка також багато праці вложила приготовляючи для дітей на концерт одяг і декоративні строї та інші приладдя для дитячих сценок, пані добр. П. Блажук і пані Марії Сташин, голові Батьківського Комітету, які допомагали нашим учителькам. І щира подяка пані Софії Островській, членкині Надзірної Ради, що під її вмілим проводом наші сумківці занялися декорацією сцени і авдиторії. От справді Свято Миколая пройшло чудово і концерт був розмірно багатий своєю програмою, як про це не один з присутніх висловлювався розходячись домів.

Присутній.

З УРОДИН НА ЖУРНАЛ „ПРОМІНЬ"
Канора, Саск.

У вівторок 8-го грудня 1970 року сповнилося 70 літ життя довголітній, активній і добрій членці Союзу Українок Канади й Української Православної Церкви, пані Анні Полович. З цієї нагоди, наступного дня, 9-го грудня, дочка пані Анни Полович, Марія Гребенюк уладила для неї в свому домі несподіванку, запрошуючи на гостину кільканадцять членок товариства й о. Пароха. При багатій перекусці проведено в теплій гутірці час, а всі присутні складали пані Полович свої щирі побажання з нагоди її 70-літніх уродин. Піднесено прибраний з засвіченими свічечками торт, а після цього о. парох В. Бойчук від себе й громади склав щирі побажання, підкреслюючи при цьому віддану працю пані Анни Полович через довгі роки для жіночого товариства й своєї Церкви. Всі відспівали „многая літа". Пані Полович у коротких словах дякувала всім, що зійшлися, щоб її вшанувати з 70-літтям, а головно дякувала дочці Марії, яка зробила це вшанування для неї несподіванкою.

Пані Анна Полович, з дому Сакундяк, уродилася 8-го грудня 1900 року, в селі Голубичок, Борщівського повіту, в Західній Україні. До Канади вона приїхала малою дівчинкою 1911 року зі своєю матірю до батька, який

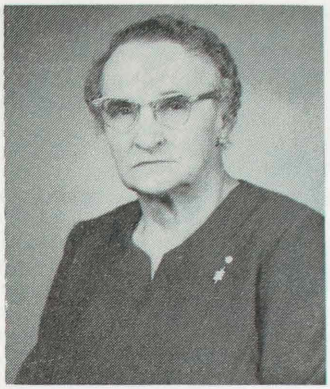

Анна Полович

прибув сюди 4 роки скорше. В 1917 році вийшла вона заміж за Луку Половича й перших сім років проживали на Сван Плейн, Саск., а потім перенеслися до Ватсон, де проживали до 1967 року, а від того року дотепер у Канорі, Саск.

Пані Полович була завжди активна враз зі своїм чоловіком у громадсько-церковному житті. Вона була ініціяторкою заснування відділу Союзу Українок у Вимер, Саск., де стала членкою 1932 року й була через чотири роки там головою, а через цілий час занимала різні пости в заряді. За її ініціятивою твориться в 1949 році також жіноче товариство в їх містечку Ватсоні, де вона 9 років була головою, а також, коли не була головою, то входила до заряду як касирка або секретарка. В церкві була старшою сестрицею. До Канори перенеслися в 1967 році, а вже 1968 року стає пані Полович вибрана заступницею голови, на якому то пості є до сьогоднішнього дня.

Попри свою активність, пані Полович зі своїм чоловіком Лукою були завжди жертвенними на добрі цілі. Вони жертвували на Колегію Св. Андрея й Катедру Пресв. Тройці в Вінніпегу, Інститут П. Могили в Саскатуні, а найбільше може на церкву, де проживали. В Канорі вони проживають щойно три роки, але на церкву, яка має ще довг, вони зложили дотепер уже $1,228.00. Також і з нагоди 70-літніх уродин пані Полович, чоловік зложив на церкву в Канорі $75.00. Панство Половичі мають одну дочку Марію і три внуки. Син, якого тільки одного мали, згинув у минулій світовій війні.

Святкуючи день уродин пані Полович, щоб не забути з такої нагоди й тепер про добру ціль, а це про жіночий журнал „Промінь", на заклик пані Домки Ленько, присутні зложили на пресовий фонд „Променя" $20.00, а панство Половичі від себе доложили до цього фонду й вироблення кліше $11.00. Подрібно на фонд зложили: Панство Половичі $11.00; Клявдія Малінська $3.00; Марія Вівчар і Анна Остафійчук по $2.00; Домка Ленько, Єлисавета Лабюк, Софія Писемна, Александра Козоріз, Марія Пура, Альбіна Мисак, Марія Мисак, Дарія Ортинська, Анна Охітва, Оксана Гладун, Марія Гребенюк, Джордж Козоріз і о. В. Бойчук по $1.00.

Всім жертводавцям щира подяка, а пані Полович хай Господь обдарує кріпким здоров'ям ще на многі й многії літа!

Учасник.

ПЕРЕДСВЯТОЧНА ГОСТИНА
Гамільтон, Онт.

Заходами культурно-освітнього комітету відділу ім. Лесі Українки відбувся у понеділок 21 грудня 1970 року при церкві св. Володимира вечір, так званий „Передріздвяна гостина".

Такий вечерок з відповідною програмою наш відділ улаштовує кожного року, а дохід з цієї імпрези призначуємо на журнал „Промінь".

Заля святочно удекорована, столи застелені обрусами і на кожнім квіти у фляконах та засвічені свічки. При дверях вітала гостей-членок новообрана голова відділу пані Марія Пасєка. Тут сьогодні зібрались самі членки відділу — вони тут і господині і гості. Голова відділу пані Пасєка попросила членок засідати за столи, до смачної вечері, що її приготовила господиня пані М. Баран при помочі членок. Молитву перед вечерою провів Всеч. о. Прот. В. Федак.

Вечеря проходила в гарнім товариськім настрої, серед співу колядок та цікавої програми. Насамперед голова відділу пані Пасєка привітала членок і представила управу відділу на 1971 рік. У своїм слові голова просила членок до дальшої активної праці на добро нашої організації. По цім промовляла до членок уступивша голова Союзу Українок Канади пані Анна Токарик. Своє слово пані Токарик почала тим, яке значення має для нас, членок відділу, така спільна членська вечеря. Ця форма нашого товариського життя, яка переходить у традицію пов'язану з нашим надхо-

дячим Різдвом, а разом з тим ми хочемо зробити наш скромний дарунок нашому спільному приятелеві, нашому журналові „Промінь".

Пані Токарик, як одна з провідних членок Союзу Українок закликала членок, щоб приєднували передплатників журнала, щоб на час висилали свої передплати і пожертви.

В програму вечора входили інші точки: Пані Токарик прочитала святочні настроєві вірші, пані В. Логин — різдвяні колядки і щедрівки, пані Дарія Бродгед — Святий Вечір Богдана Лепкого а пані Кульчицька з трилогії „Мотря" Б. Лепкого „Вертеп".

Під час цієї імпрези членки зложили $25.00 на святочний дар для журнала „Промінь".

За ініціятивою пані Дарки Бродгед, пані В. Логин і пані Кульчицька, на заклик Суспільної Служби відділу Торонта — замість обмінятись того вечора подарунками зложили $31.50 на потреби жертвам повені українцям в Румунії. Членкині відділу ім. Л. Українки в Гамільтоні ще перед тим перевели збірку одежі потерпілим від повені та переслали її через Суспільну Службу в Торонті.

На закінчення пані Г. Довбета вручила подарунок від членок уступаючій голові пані М. Січовій, а вона від себе подякувала членкам та побажала успіхів новому зарядові у його обовязках.

Кінцеве слово голови пані М. Пасеки закінчувало нашу програму, в якій було так багато тепла і сердечности нашого громадського життя.

Марія Пелепяк, рефер.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ В 1970 Р. Смокі Лейк, Алта.

Свято Лесі Українки і свято Державности

Членки жіночого т-ва ім. Ольги Кобилянської по закінченню зборів 4-го березня присвятили час пам'яти поетеси Лесі Українки. Програму керувала пані Марія Паламарик. Реферати прочитали Є. Рошко і Р. Російчук про життєвий шлях поетеси, а пані Т. Тивонюк прочитала дві поеми.

Всеч. о. Мельничук прочитав доповідь про значення свята Державности та його історичного значення для нас.

Роковини Шевченка

Дня 1-го квітня, по закінченню зборів, пані М. Рацой відкрила програму читанням реферату про Шевченка. Членки відспівали „Заповіт" і „Думи мої" під проводом пані М. Антонюк.

Великодне печиво

Дня 22-го квітня заходами членок відділу і сестрицтва св. Анни відбувся випродаж Великодного і домашнього печива.

День матері

У неділю 10-го травня після Богослужения відбувся обід — „Pancake Dinner", у честь мамів — членок відділу, членок сестрицтва св. Анни, членок заряду Української Православної Церкви і з членок заряду Українського Народного Дому, у залі Народного Дому. Обід приготовили мужчини-члени. Всеч. о. Мельничук провів молитву. По обіді слідувала програма, яка складалась з пісень, деклямацій, під проводом пані М. Рацой, в якій брали участь учні рідної і недільної школи та молодь СУМК. — Євгенія і Клавдія Палилик, Петруся Старчук, Маліна Предій, Барбара Клим, Стефан і Михайло Рошко, Белінда і Василь Романчук. Реферат прочитала пані С. Палилик. На закінчення молоденька Євгенія Палилик вручила вязанку квітів найстаршій присутній членці — пані Велейчук.

Свято Книжки

По закінченню зборів 7-го жовтня Всеч. о. С. Греділь присвятив промову значенні читання. На ці збори прибули гості: пані А. Звоздецька, С. Пауш, М. Лазарук і Є. Репка з Едмонтону. Збагатили вони вечерок промовами і показом світлин з поїздки з рідних земель.

Листопадове свято і роковини Ольги Кобилянської відбулись 4-го листопада, по закінченню зборів добродійка Греділь говорила про значення Листопада в історії визвольних змагань нашого народу.

Доповідь про видатну українську письменницю і патронку нашого відділу Ольгу Кобилянську прочитала Р. Російчук. Членки відспівали кілька пісень на закінчення вечерка під проводом М. Антонюк.

Розалія Російчук

ПРОЩАННЯ П-ТВА МОНАСТИРСЬКИХ Ґрімзбі, Онт.

В суботу, 28 листопада 1970 року, заходом жіночого Т-ва ім. кн. Ольги і членів громади, відбулося прощальне чайне прийняття в честь п-ва Монастирських, які переїхали з Бімзвіл на постійний побут до Ст. Кетеринс. Вечіркою провадив голова громади пан В. Гусак.

Пані Л. Монастирська вже від довших років була активною членкинею відділу С.У.К. ім. кн. Ольги. Особливо дуже багато помагала нашій господині пані К. Кузь, а також маючи гарний голос вона була постійною членкинею хорового гуртка жінок, що виступав чи то на святах чи в щедрівці. Вже ввійшло в традицію, що кожного року наші жінки ходять з щедрівкою і напевно в щедрівці наступного року відчуватиметься брак п. Л. Монастирської, хіба що вона приїде до нас спеціяльно, щоб пощедрувати!

Прощальне слово і побажання на місці нового поселення, сказав настоятель парафії св. Юрія, о. Т. Міненко. Пані Т. Лиса поділилася спогадами, про їхню участь в громадському житті, як відділу так і громади. Відтак прощала і бажала всякого добра п-ву Монастирським голова С.У.К. ім. кн. Ольги, п. М. Василечко. Пані Т. Кловак також, теплими словами прощала п. Л. Монастирську, та бажала всього доброго на новому місці. На пам'ятку від всіх присутніх, п. В. Гусак — голова громади і П. М. Василечко, — голова Жіночого Т-ва вручили образ Тайної Вечері.

На кінець промовляли пан і пані Монастирські. Вони сказали, що багато гарних спогадів понесуть з собою з Ґрімзбі, та щиро дякували всім присутнім за гарне до них ставлення і за дарунок. З цієї нагоди п-во Монастирські пожертвували 50.00 дол. на церкву св. Юрія в Ґрімзбі.

Відспіванням многоліття, закінчився цей чайний вечір. **А. Міненко**

ПОДЯКА

При відділі Союзу Українок, що при Катедрі св. Івана існує також Добродійне Жіноче Товариство. Головою цього Т-ва в цей час є пані Марія Лазарук. Це Товариство робить дуже добру роботу, бо вже не одну сльозу втерло осиротілим та потребуючим.

Так і цього разу — знаючи стан мого здоров'я, зробили мені милу несподіванку і щедро обдарували мене і мою доню, яка мене доглядає.

На цім місці я складаю подяку всім тим добрим паням, а особливо паням Марії Гавриш, Стефанії Пауш, голові Добродійного Товариства пані Марії Лазарук за їх пожертви і труд.

Хай же Боже Проведіння благословить всіх вас всім добром на многії літа. **Анна Крамар,** Едмонтон

15-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ВІДДІЛУ ІМ. О. ПЧІЛКИ в Борнебі, Б. К.

15-літній ювілей відділу Олени Пчілки, в Борнебі, Б. К. урочисто відбувся в неділю, 27-го вересня, 1970 року. Ювілей почато Богослуженням, на якім пом'янули покійних членок, і помолилися за здоров'я тих, що з нами працюють. По Богослуженні всі з церкви перейшли до сусідньої залі Англіканської церкви на чайок і програму Ювілею.

Заля прекрасно вдекорована, на головнім столі живі квіти, ювілейний торт, свічки і колачі, які спекла пані Ракоча. На стіні образ Олени Пчілки і Смолоскип з написом „15-літній Ювілей С.У.К. відділу Олени Пчілки". Оба образи вималював молодий і талановитий студент Я. Човганюк. Образ Олени Пчілки вбраний вишитим рушником недавно привезений з України.

Коли вже всі гості позасідали коло розложених малих столиків на залі, пані Калина Гузик, голова ювілейного комітету, покликала пані Ольгу Ваврик, заступницю голови, яка привітала гостей і попросила відспівати „Отче наш". Прот. о. І. Гикавий поблагословив страви, (голова пані Н. Торнер в цей час перебувала в шпиталі в Ревелсток) і почалась перекуска. До наливання чаю були запрошені: д-ка Блажук, пані Косташ, М. Лебедович, Захарук, а пані Анна Ганущак припрошувала гостей. За головним столом сиділи пані Марія Вакалюк, — голова пров. екзекутиви на Британську Колюмбію, пані Гузик, д-ка О. Гикава, пані Л. Василенко, і пані О. Ваврик. Бувші голови відділу сиділи за осібним столом.

Щоб відзначити бувших голів відділу, д-ка Гикава викликала по одній засвічувати за себе свічку. Коли не була присутна голова, то заступниця засвічувала свічку за неї.

За неприявну першу голову відділу пані М. Демянюк, яка вибула чотири роки головою, за неї пані К. Коропатніцька засвітила чотири свічки, а одну за себе. За неприявну голову д-ку О. Мороз, пані Одолинська засвітила одну свічку. Пані К. Демйон засвітила дві свічки. Пані Гунчак одну свічку. Пані Рокоча і пані О. Реваковська вибули головами по пів років засвітили спільно одну свічку. Пані Микатин одну свічку за себе. За відсутну голову пані Торнер (бувша пані Гавриш), яка вибула головою три і половину

Світлина з ювілею у Бирнабі, Б. К. Зліва направо сидять: Ольга Реваковська, пані Рокоча і пані Одолинська другий ряд: Ольга Ваврик, Б. Керелюк, А. Олійник, Марія Микатин, пані Гунчак, К. Демйон і К. Коропатніцька.

років, за неї дві свічки засвітила пані Керелюк, а одну пані Олійник. На закінчення пані Ольга Ваврик, як заступниця голови пані Торнер, засвітила одну свічку. І так ми мали 15 горіючих свічок на згадку горіння сердець до праці всіх голів в відділі, коли вони працювали.

Кожній членці, коли вона приступала засвічувати свічку, панна Петруся Гузик прислуговуючи, удекоровувала її корсажем. Пані М. Вакалюк представила пані Анну Лялюк, як одну з тих, що від самого початку без перерви постійно працювала у відділі, їй пані Вакалюк вручила грамоту, відзнаку смолоскип і корсаж. Також пані Коропатніцька, Демйон, Човганюк і Реваковська отримали відзнаки смолоскип і корсажі. Інші, які відлано працювали і їх почитано, а ними були: Анна Гладій, Софія Луканюк і Павліна Терлецька, їм причеплено корсажі. На закінчення пані Вакалюк вчепила корсаж пані добродійці О. Гикавій.

Пані Марія Вакалюк, голова Пров. Екзек. Союзу Українок в Б. Колюмбії удекоровує корсажем і вручує грамоту пані Анні Лялюк, як признання за її постійну працю у відділі від його заснування в 1955 р.

Пані Ліда Василенко перечитала назвиська перших членок, які започаткували цей відділ в 1955 році, ними були: Марія Демянюк, К. Коропатніцька, Анєла Кравчук, Каролька Демйон, Куфлей, Анна Назар, Анна Лялюк, Софія Ткачук, Мар. Гуменюк, Щерба, д-ка О. Гикава і М. Демянюк.

По цім пані К. Демйон перечитала в коротці історію і працю відділу від початку заснування в червні 19-го 1955 року в домі п-ва Демянюків.

У своїм слові до жінок о. І. Гикавий з'ясував значення і потребу організованих жінок при церковній громаді. По коротких дискусіях вписалось 12 жінок і вибрали свій заряд. Марія Демянюк — голова, Кат. Коропатніцька — заст. голови, Анєла Кравчук — рек. секр., Кар. Демйон — фін. секр., Куфлей — касирка, Михаліна Демянюк — господиня, Контрольна ком. — д-ка О. Гикава, Анна Назар і Анна Лялюк. На пропозицію пані Демянюк, прийнято назву відділу „Олени Пчілки".

Не маючи своєї домівки, жінки сходилися на свої збори по домах. На підприємства винаймали залі до ча-

су, коли по трьох роках громада свв. Петра і Павла, при якій то громаді жіноцтво працювало, набула для себе дво-акрову площу і дім, в якім можна було сходитися і в каплиці відправляти Богослуження. До того часу добрі членки позволяли сходитися в своїх домах. Ними були такі: Демянюк, Куфлей, Назар, Старчук, Рокочі, Гопей, Мороз і Одолинська.

Відділ активно працював: робили базарі, обіди, бінго з чого все приходили до каси гроші. Приготовляли концерти на День Матері і Тараса Шевченка. Під осінь 1956 року вшановуючи свого пароха з нагоди його 20-літнього служіння церкві, як також з нагоди 20-літнього подружжя, жіноцтво приготовило обід, даруючи о. Гикавому дві добрих валізки, які він й досі тягає з собою по далеко віддалених громадах в Британській Колюмбії. Не забули і добродійку; їй дали кілька гарних речей і квіти.

З бігом часу нові членки вписувалися, число зростало і праця поступала вперед. На 1959 рік головою відділу вибрано д-ку Мороз, а д-ку О. Гикаву секретаркою. Відділ числив 32 членок. Голова пров. Екзекутиви на Б. К. пані Токарик і секр. пані Паланич часто відвідували нас і давали корисні поради. Впродовж минулого року пані Марія Вакалюк, голова пров. Екзек. на Британську Колюмбію, доглядала наш відділ як добра мати своїх дітей. Відвідувала нас часто і уділяла нам свої поради з чого ми багато скористали.

Як буває з людиною, коли підупаде на здоров'ю і не може виконувати своїх обов'язків, так було і з нашим відділом. Настав був застій, незадоволення, число членок зменшилося, але з приходом о. Гикавого і його добродійки на нашу парафію в Борнебі, відділ якось віджив до нового життя; при помочі кількох завзятих членок праця поступала вперед. В часі одного року (1970) відділ здобув 17 членок і вже числить 25 членок і кілька добрих прихильниць.

Почуваємося до милого обов'язку зложити щиру подяку жіноцтву з відділу при церкві Св. Богородиці у Волей, які численно прибули на наш ювілей, збагатили програму хоровими піснями під диригентурою пані Залубняк, добродійка Блажук дала привіт від відділу у Волей, пан Василенко, голова громади в Борнебі дав свій привіт. Отримано листовний привіт відділу у Ванкувері. Пані М. Вакалюк причепила корсаж пані А. Рурик як почесній і заслуженій членці Союзу.

Заряд на 1971 рік: О. Ваврик — голова, К. Демйон — заст. голови, Ліда Василенко — рек. секретарка, Д. Тесар — фін. секр., д-ка О. Гикава — кор. секр., Б. Керелюк — касирка. Соц. конвінерс: О. Реваковська, П. Головата, П. Фансига. Контрольна ком.: К. Гузик, П. Терлецька, П. Фансига.

О. Гикава.

СПОГАД З РОДИННОГО СВЯТА
Норт Сурей, Б. К.

В неділю, 6 грудня 1970 р. після Служби Божої зібралася вся родина п-ва Дмитра і Емми Василовичів з нагоди, що п. Василович отримав свого першого пенсійного чека. З тієї нагоди зібралась родина, щоб привітати п. Василовича і разом подякувати Богові за Його ласку, що дозволив йому в доброму здоров'ю дочекатись часу державного забезпечення.

Гостина почалася молитвою „Отче наш" і побажаннями многих літ п-ву Василовичам. Потім пані Василович попросила всіх гостей до обіду, що його приготовила разом з своєю донечкою Одаркою, яка приїхала з своїм чоловіком Богданом з Сиятел, США.

Після обіду слідувала програма — гутірка, співи і жарти. В цім п. А. Козак розповів про свої враження з поїздки в Україну, побував в рідних сторонах — на Буковині — був у Чернівцях. Не похвалив п. Козак „нових господарів", що тепер там господарять. Там де туристи не відвідують, куди не пускають, то ті місця ще гірші як були за старих часів. Привіз п. Козак своїм чотирьом сестрам буковинські народні строї, в які вони повбирались на нашу родинну гостину.

Боярчук

МИЛА НЕСПОДІВАНКА
Гамільтон, Онт.

В понеділок в годині 8:00 вечером, 30 листопада 1970 року, відділ Союзу Українок ім. Л. Українки при Соборі св. Володимира на чергові місячні збори т-ва зійшлося багато членок.

Відкриваючи збори, голова відділу пані Пасєка повідомила, що маємо несподіванку для пані Ніни Криворучко, яка обходила ювілей — 50-ліття свого подружжя. Діти та приятелі ювілятів улаштували для них урочисте свято в їх домі. А тут, в жіночім товаристві, де пані Криворучко є довгі роки членкою нашого відділу, передплатницею „Променя", пані Пасєка привітала ювілятку в імені всіх членок, зложила їй побажання з такої святочної родинної оказії а присутні заспівали їй многоліття та кілька інших пісень.

Пані Пасєка вручила дарунок пані Криворучко від членок т-ва на спомин. П-во Криворучки є членами Собору св. Володимира. У дружній і приємній забаві членки подали смачну перекуску.

Такий жест членок нашого товариства був справжньою милою несподіванкою для пані Криворучко. З нагоди такої оказії пані Криворучко подарувала $5.00 на журнал „Промінь".

Марія Пелепяк, референтка.

Світлина з родинного свята в Норт Сурей

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

МЕНЗІ, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори відділу відбулися в домі п-ва Антона і Михаліни Чвалюк. Голова Розалія Пелешок відкрила збори молитвою і була предсідницею, секретарювала Юська Друль.

Слідували звіти членок заряду. Впродовж року відбулось 9 місячних зборів. Відділ відзначив роковини Лесі Українки, Ольги Кобилянської, О. Кисілевської та Олени Теліги, роковини Шевченка і День Матері концертом.

Членки приготовили обіди на Спільне Свячене, на храм нашої Громади, на 100-річчя Манітоби, на якому було вшановано піонерів, також приготовили спільну вечерю на два бенкети з варениками, улаштували весняний чай і продаж ручних робіт. Т-во опікувалось українською школою спільно з членами громади. Членки ходили колядувати. До товариства придбали одну нову членку.

Відділ зложив жертви: на Народний Дім — $200,00, на місцеву церкву $66,00, на ювілейний фонд „Українського Голосу", на організац. фонд Союзу, на Червоний Хрест, на УВАН, Марч оф Даймс. Придбали фіранки до Народнього Дому.

Фінансовий звіт: З року 1969 осталось $990,92, приходи 1970 — $882,90, розходи — $553,09, осталось у касі $1,320,75.

До заряду на 1971 р. увійшли: Голова — Мірта Друль, заст. голови — Юська Друль, рекорд. секретарка — Розалія Пелешок, фінанс. секрет. — Настя Друль, касирка — Юзефка Друль. Контрольна комісія — Емілія Пелешок і Каська Друль. Референтка архіву — Наталія Пелешок. Господині — Наталія Скоцеляс, Марія Друль, Марія Чвалюк і Наталія Пелешок. Ґардеробчиця — Марія Друль.

Розалія Пелешок, секр.

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.
Відділ О. Пчілки

Річні збори відділу відбулися 16-го листопада в церковній залі. Збори відкрила та переводила ними пані Марія Сохацька. Парох о. С. Зузак провів молитву. Секретаркою зборів була Галя Зузак. Після відчитання протоколу з минулорічних зборів, слідували звіти уступаючої управи, в яких звітодавці подали докладний образ виконаної праці за 1970 рік.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів та засідань заряду. Відбуто такі підприємства: — Новорічна вечеря, Пущення, продаж Великоднього печива й писанок, спільне Свячене, Осінний базар і чай, обід на День Подяки, відділ видав 17 ріжних обідів та вечерів, як похоронні, весільні та інші.

Наш відділ зорганізував поїздку з нашою молоддю до Саскатуну на оглядання музею та Інституту, також дав грошеву нагороду стипендію для двох студентів, які вчились в „Гай скул" української мови через кореспонденцію.

Відсвятковано такі свята: Свято Героїнь, День Матері, Свято Книжки, День Студента, Роковини Тараса Шевченка, Свято Прав. Молоді. Відділ відсвяткував свій 20-літній Ювілей, на якому вручено всім бувшим головам ложечки з відзнакою і взято з усіх членок спільну знимку, яку відділ відтак подарував кожній членці на пам'ятку з нагоди Ювілею.

Членки багато праці покладають для підтримання української піонерської хати на Церкви на музейній площі. Перед Великодними святами членки демонстрували вироблення пасок та колачів. Відділ опікується українською і недільною школами, відвідує хворих по шпиталях та домах, також посилає хворим членкам квіти. На Великдень доручено пацієнтам у шпиталі кошички з Свяченим.

Наш відділ начислює 47 членок, з того 5 почесних. Маємо 30 передплатниць журналу „Промінь". Також відділ передплачує „Промінь" для льокального шпиталю. На місячних зборах прочитувано всі обіжники Централі й обговорювано їх.

Впродовж року відділ зложив відповідні пожертви на місцеву церкву, журнал „Промінь", Інститут П. Могили, організацію СУМК, Пров. Стипендійний Фонд, Оселю „Зелений Гай", Стипендію о. Савчука, Ювілей „Українського Голосу", української школи, потерпівшим від землетрусу в Югославії.

Фінансовий звіт: З року 1969 осталось $1,071,57, прихід в 1970 році — $3,585,99, розхід — $1,741,92, в касі осталось $2,915,64.

Із звітів управи видно було, що відділ веде широку працю під добрим й умілим проводом голови пані Марії Сохацької та при гармонійній і жертвенній праці урядниць та членок відділу.

Заряд відділу на 1971-ий рік: Голова — Марія Сохацька, заст. голови — Савеля Харко і Тетяна Левчук, рек. секр. — Галя Зузак, заст. секр. — Марія Саранчук, касирка — Савеля Лазарович. Пресова кореспондентка — Марія Бендас. Референтки: „Променя", Фонду Фундації й Архіву — Марія Гарасимів. Культурно-Освітня — Савеля Лазарович. Бібліотекарка — Ірина Липка. Комітети: Шпитальний — Ґеня Галевич, печива — Ґеня Саранчук, Павліна Лютик, Анна Срайко, Югася Дмитрук, Анна Кіндрачук. Шиття: пані Марія І. Іванчук, Марія Войтюк, Ірина Липка, Катерина Бодак. КУК — Марія Бендас, Марія Тимко, Докія Кіндрачук, Михайлина Войтюк, Катерина Маліцька. Телефонічний — Катерина Друль, Марія Ґрамяк, Ірина Липка. Української Школи — Тетяна Левчук, Аделя Кіндрачук, Александра Іванчук. Учителька Української Недільної Школи — Тетяна Савчук і Галя Зузак. Контрольна комісія — Ґеня Галевич, Анеля Ничик, Михайліна Войтюк.

На закінчення річних зборів голова подякувала всім за їхню співпрацю, та побажала, щоб діяльність слідуючого року була ще більш успішна.

Галя Зузак — секр.

ЛАШІН, КВЕ.
Відділ ім. св. Кн. Ольги

Річні збори відділу відбулись 1-го листоп. 1970 р. Збори відкрила голова відділу В. Демосюк у присутности Всеч. о. настоятеля і 31 членок. Молитву перед зборами провів Всеч. о. Єпіфаній Чижів. До почесної президії зборів були покликані: о. Єпіфаній, почесна членка Є. Товстюк і старша сестриця Є. Гела. Предсідницею зборів була Н. Лазоренко, а секретарювала Н. Тихонова. Однохвилинною мовчанкою було вшановано померших членкинь відділу, а повчальне слово до членок виголосив настоятель, Всеч. о. Єпіфаній Чижів. Членки відділу заслухали протокол з попередніх річних зборів. Слідували звіти управи, комітетів та контрольної комісії.

Впродовж року відбулось 6 місячних зборів, одно загальне засідання і одні загальні річні збори. Членки читали реферати на імпрезах нашого відділу, брали активну участь в ім-

презах влаштованих відділом Союзу Українок та іншими жіночими організаціями в м. Лашін і Монтреалі. Під час спільної Святої Вечері ми дали концерт, що складався з щедрівок і під керівництвом Т. Клемби. Влаштували Свято Лесі Українки, День Матері, День Членства, свято в честь покровительки нашого відділу — св. Кн. Ольги, взяли участь у святі православної молоді та в день посвячення нового прапору СУМК. Спільно з громадою і молоддю відбулись — свято Св. Миколая, Т. Шевченка, Крути й академія Симона Петлюри. Вислано 18 пакунків вживаного одягу і 125 дол. готівкою для потерпівших від землетрусу українців у Югославію. Відвідували з квітами та дарунками хворих у шпиталях. Для студента-теолога Колегії Св. Андрея подарували $200.00, в День Православної Молоді дали на обід $176.53, на журнал „Промінь" — $70.00, на українську і недільну школу при парафії; релігійний фільм $20.00, підручники — $7.50, солодощі — $12.95, на покриття коштів з'їзду СУС $10.00, учасників цього з'їзду гостили обідом, купили до громадської кухні рушники за $30.66, фіранки за $11.71, на Червоний Хрест ми дарували $10.00.

У Різдвяний час ми ходили колядувати в користь церкви, на передодні Богоявлення ходили з щедрівкою, прибираємо в церкві, співаємо у церковнім та світськім хорі. Народного мистецтва — вишивання, писання писанок серед молоді навчає пані Ольга Штихно. Під проводом пані Штихно впродовж чотирьох днів відбувались демонстрації писання писанок у приміщенні державної школи та в крамниці „Морганс" у Монтреалі. При праці в Червоному Хресті беруть участь М. Ґонсов, Г. Царинюк і Н. Луцишин.

Відділ вислав чотири делеґатки на 32 провінційний з'їзд Союзу Українок Канади у Монтреалі. Анкету і бюджет до централі Союзу Українок Канади ми вислали, усі книжки, що були надіслані з централі ми розкупили. Членок, що вплатили членську вкладку начислюємо 42. Впродовж року членки працювали щиро й віддано для добра відділу і Церкви. На внесок контрольної комісії збори уділили абсолюторію уступаючому зарядові.

Заряд відділу на 1971 р.: Голова — В. Демосюк, заступниця голови — І. Гела і А. Сав'юк, секретарка рекордова і кореспонденційна — М. Тихонова, секр. фінансова — О. Штихно, касирка — Л. Рудич.

Референтки: журнала „Промінь" — М. Тихонова; освіти — Т. Клемба, В. Кисленко, О. Штихно; відділів СУМК О. Штихно, шкільництва — Н. Латиш; добродійної праці — А. Кравченко і А. Сав'юк; домашньої економіки (господині) — А. Данилевич, О. Яковенко, Н. Івак; представниця до церковної громади — Є. Гела; відпоручниці до Червоного Хреста — Г. Царинюк, М. Ґонсов, Н. Луцишин, Д. Михальчин. Сестриці — Є. Гела, Д. Максимич, В. Морган. Відвідувачі хворих — Є. Гела, Ґ. Царинюк. Контрольна комісія — Т. Клемба, Н. Лазорко, А. Козінська.

Фінансовий звіт: Сальдо з 1969 р. — $518.50, приходи в 1970 р. — $1,385.90, розходи $1,084.54, осталось в касі — 819.86.

М. Тихонова, секр.

БРЕНДОН, МАН.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори відділу відбулися 27 жовтня 1970 р. в Українськім Народнім Домі. Збори відкрила голова відділу Параска Бойчук молитвою і повстанням з місць вшановано померших членок. Предсідницею зборів була Анна Касюрак, а секретаркою Тетяна Шурко. Звіти з діяльности т-ва здавали членки заряду.

Перший звіт дала касирка відділу Анна Дудар. Приходу за минулий рік було $10,521.24, розходу — $5,160.61. Контрольна комісія: Анна Касюрак, Марія Равлюк і Соня Карашевська підтвердили стан каси правильним.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів та кілька засідань з церковним зарядом. Відділ улаштував роковини Лесі Українки і Шевченка разом з учнями української школи.

Членкині приготовляють бенкети, весілля, храмові обіди, святочні спільні вечері, весняний чай, осінню вечерю (сморґерсборг), базар спільно з громадою. Відділ помагає фінансово Народному Домові, належить до місцевої Жіночої Ради, в якій нашою представницею є Емілія Халатурник. До шпиталю хворим членкам висилаємо квіти а на свята кошички з овочами.

Заряд відділу на рік 1971: Голова — Параска Бойчук, заступниці — Емілія Халатурник і Соня Карашевська, рек. секретарка — Стефанія Павлишин, касирка — Анна Дудар. Контрольна комісія — Анна Касюрак, Марія Равлюк, Соня Карашевська. Пресова рефер. — Лелія Дудар, референтка — Анна Касюрак, телефон. комітет — Соня Карашевська і Євгенія Бюґа, висилання квітів — Розалія Костецька, опікуни хворих — Євгенія Бюґа і Соня Карашевська. Старша сестриця — Марія Костецька. Господиня — Юліяна Бурачок.

Стефанія Павлишин, секр.

ДАВФИН, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулися 24-го листопада, 1970 року в Українському Народному Домі. Збори відкрила голова пані М. Андрейчук спільною молитвою. Предсідницею зборів була пані Марія Білоус — секретаркою пані Анна Швец. Потім слідували звіти річної праці, що їх здавали членки заряду і голови комітетів.

Звіти показали велику пророблену працю впродовж цілого року. Голова пані Андрейчук в своїм звіті подякувала управі та членкам за поміч і кооперацію впродовж цілого року, додавши, що тільки завдяки дружній співпраці наших членок і всіх, до кого ми зверталися за допомогою, наша праця була успішна.

Відділ начислює 67 членок. Діяльність відділу за 1970 рік була слідуюча: місячних зборів відбулося 11 — а 6 засідань заряду і комітетів. Наш відділ опікується молодшим відділом СУМК ім. Івана Данильчука, помагає морально і фінансово, призначує найздібнішого сумківця на літну оселю і нагороджує стипендією в сумі $25.00. Наш відділ бере участь в ширших ділянках церковно-громадського життя. Місцевий парох, о. Є. Стефанюк допомагає нашому відділові, защо ми на цім місці висловлюємо нашу щиру подяку. На зборах крім нарад над місцевими справами, ми читаємо обіжники централі — відділ вислав пожертву на журнал „Промінь", пані М. Андрейчук збирала святочні привітання в 1969 р. на суму $330.00.

Відділ кожного року посилає делеґатку на з'їзди. Купив ікону для місцевої церкви св. Юрія в Давфін за $270.00. Поважну працю виконав відділ в культурно-освітній ділянці: доповіді були на ріжні теми, Отець Є. Стефанюк доповідав на релігійну тему. Відбулось в нас свято роковини Лесі Українки — та ювілей 40 ліття відділу. На цім святі доповідала добр. Марія Керніцька про св. Княгиню

Ольгу. Відсвятковано свято державности — Івана Франка — Шевченка — членки брали активну участь у ювілею Народного Дому, включаються в працю українського фестивалю в Давфині, співають у хорі та займають різні позиції в комітетах.

Для придбання фондів наш відділ займається продажею уживаної одежі, приготовляли бенкети для інших організацій — похоронні перекуски — улаштовуємо весняний базар — відділ відкладає певну суму грошей на будову нового Нар. Дому в Давфині.

До заряду на 1971 р. увійшли: Оля Кізь — голова, Марія Андрейчук — уступивша голова, заступниці — Текля Шовдра і Агафія Перепелюк, рекордова секретарка — Анна Мазур, заступниця секр. — Анна Швец, кореспонденційна секр. — Анна Чайковська, касирка — Катерина Самець, референтка членства — Марія Кульбаба, радіо і преса — Галина Гендерсон, голова програмового комітету — Марія Білоус, бібліотекарка — Анна Підлипна, Молодший відділ СУМК — Йосифа Маранчук, Михаліна Ковальчук. Відвідувачки хворих — Марія Слижук, Анна Бігун. Телефонічний комітет — Анна Клапоущак, Марія Базай, Катерина Тузик, Павліна Рубашевська. Господині кухні — Юстина Дух, заступниця — Марія Слижук, Анна Бігун. Референтка журнала „Промінь" — Марія Білоус. Контрольна комісія — Марія Годована, М. Симчич, Михаліна Ковальчук.

Фінансовий звіт з року 1969 — осталось в касі — $226,84, приходи в 1970 році — $8,174,95. Разом $8,401.-79. Розхід в 1970 році — 8,048.22. В касі осталось — $353.57.

Жертва на церкву — $439.89, журнал „Промінь" — $357.00, Колегія св. Андрея — $325.00, організаційний фонд С.У.К. — $13.00, на ріжні менші датки $156.48.

ПРИНЦ АЛБЕРТ, САСК. Відділ Княгині Ольги

Річні збори відділу ім. Княгині Ольги відбулися в неділю 8-го листопада 1970 року, в церковній залі в год. 2-ій по полудні.

Збори відкрила голова відділу пані А. Марусяк, а Всеч. о. Максим Олесюк провів молитву. Председницею зборів була пані Л. Зюбрак, а секретаркою пані Р. Сопатик. По прочитанню протоколу з минулорічних річних зборів, членкині заряду і голови комітетів здавали звіти з цілорічної праці. Голова відділу пані А. Марусяк подала звіт з успішної праці за рік, та склала щиру подяку зарядові й членкиням за щиру кооперацію, підкреслюючи, що організоване жіноцтво своєю працею приносить велику користь для Церкви, та взагалі для цілої української спільноти помагаючи її зберігати все своє рідне українське, — мову, традицію, мистецтво, звичаї та віру.

Діяльність відділу була досить активна. В протязі року відбулось 8 місячних зборів. Різдвяний концерт, Свято в честь Княгині Ольги, на якому отець парох дав обширну доповідь, Свято — День Матері. Мали висвітлення фільму з України, і при цій нагоді гарний дискусійний вечерок. Відділ влаштував три головних обіди — спільне свячене, храмовий обід та День Подяки. Влаштовано 4-ри вечері — пущення, базар, весільну вечерю і на Щедрий Вечір. Видано дві похоронні перекуски та 14 інших перекусок. Товариство мало 2 випродажі печива, писання писанок для дівчат і шиття ковдрів. Членки ходили колядувати з членами церковної громади та помагали дітям з колядою.

Наш відділ жертвував на — Інститут Могили в Саскатуні, місцеву церкву, на оселю літню „Зелений Гай" у Вакав, Саск. Відділ оплачує учителя Рідної Школи. Жертвує на „Кенсер Сосаєти", купує книжки і всі потрібні матеріяли для Недільної Школи. Дали стипендію найкращому учневі за українську мову в Технічній Вищій Школі. Купили кухню і докупили начиння. Посилали квіти хворим членкиням по шпиталях. Зложили вінок в пам'ять поляглих вояків.

З членкинь складається Шкільний Комітет, який опікується дітьми Рідної і Недільної Школи, приготовляючи для них подарунки на свято Миколая, влаштовують для дітей перекуски з нагоди дитячих прогулянок та на закінчення шкільного року. Відділ співпрацює з нашою молоддю СУМК, помагає в їх активности. Наш відділ належить до місцевої добродійної організації „Гом Кер", якої завданням є — опіка над старшими, відвідування їх по домах, та в старечих домах. Для цієї праці є вибраний спеціяльний комітет. Назагал праця в Жіночому Товаристві була задовільна, за що належиться щира подяка голові, членкиням заряду, комітетам і всім членкиням.

Фінансовий звіт відділу: З року осталось в касі — $894.86, прихід в 1970 році — $3.616,30, розхід на 1970 рік — $4.046.73, осталось в касі — $464.43.

Заряд на 1970 рік: Голова — А. Поволінська, заступниці голови — А. Франц і Е. Никифорук, рекордова секретарка — Л. Зюбрак, заступниця секретарки — А. Дарчук, касирка — М. Демко, кореспонденційна секретарка — Р. Сопатик і контрольна комісія: О. Лабюк, М. Гринюк і О. Кінар.

Освітний комітет — Ю. Голяк — референтка, членкині комітету: Т. Мантина, Л. Зюбрак і Р. Сопатик. До Мистецького комітету входять: Д. Панчук — референтка, членкині комітету: пані О. Лабюк, О. Гавриш, А. Марусяк, А. Романович і М. Квасниця. Шкільний комітет: С. Бартко, А. Злипко, Д. Дмитрук, А. Марусяк і Л. Поволінська. Референтка „Променя" — А. Кардаш. До організації „Гом Кер" референтка Л. Остапович. Референтка оголошень — З. Бальон.

Комітет господинь — рішено, щоб на кожний місяць мати по три членки починаючи за азбукою від А до Z. Першими є три господині: С. Бартко, Г. Базовська й З. Бальон. Старші Сестриці — П. Соколик, М. Настюк, С. Фучко і Н. Гринюк. Наш відділ Союзу Українок ім. Княгині Ольги в Принц Алберт за щирою співпрацею всіх членкинь виконує добру працю на користь своєму українському народові.

А. Романович, кор. секр.

Салата з червоної капусти

Потрібно:

1 капуста
1 цитрина
олива

Головку капусти пошаткувати дуже тоненько, кинути на посолений кипяток і заварити двічі. Відцідити на цідилці і лишити, нехай добре стече. Тоді дати до миски і скропити добре цитриною, щоб набрала знов червоної краски. Годину перед поданням посолити, дати дрібку цукру і полити оливою після вподоби.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Редакція щиро вітає пані Любу Кут, яка знову почала займатись сторінкою „Домашнє господарство". В цім числі є її два приписи: „Знаменитий маковий торт" і „Мясо душене в сосі з томатів".

М'ясо душене в сосі з томатів

3 фунти м'ясових волових ребер, покраяних (lean braising beef)
1 горнятко цибулі, посіченої
1 зубець часнику, потовченого
2 ложки оливи
1 горнятко селери, покраяної
1 1/2 горнятка води, гарячої
3 ложечки жовтого цукру
1/3 горнятка сосу з томатів (ketchup)
сіль, перець до смаку
муки до обкачення м'яса
1 лавровий листок, малий
1/4 горнятка оцту

Помите реброве м'ясо покраяти на кусні, посолити і поперчити і обтачати в муці. В грубій ринці в товщі підсмажити на рум'яно на усі боки. Додати цибулю, часник, смажити повільно доки цибуля ясно зарумянить-ся, додати селеру. Смажити повільно 10 хвилин.

Вляти до м'яса воду, сос з томатів, оцет, додати лавровий листок, цукор, сіль і перець і замішати. Коли закипить сос, зменшити вогонь і душити дві або дві і пів години. Подавати на локшинах, або макароні.

Подав **п. Іван Прокопець,**
Річмонд, Б. К.

Знаменитий маковий торт

Корж:

1 горнятко муки
1/2 горнятка масла або маргарини
1/4 горнятка сметани або випарованого молока

Муку і масло перетерти разом на крухо. Додати сметану чи молоко і легко перемішати але не місити. Покласти в холодільник на 10 хвилин. Розтачати тісто на тонко, покрити спід 10 цалевої круглої посудини, боки, розтачати тонко кругольце і накрити верх начинки.

Начинка:

6 яєць
1 горнятко меленого цукру (berry sugar)
1 1/2 горнятка мелених мігдалевих горіхів
1/2 горнятка меленого маку

На знимці, коло знаменитого макового торта горнятка і чайник „Роял Алберт" вироблені молодими українцями п-вом С. Пилиповими в Ріджайні

2 ложки рому
1 ложечка ванілії
1/2 ложечки мігдалевого екстракту (almond extract)

Втерти жовтки з цукром, щоб аж збіліли і були пухкі, додати ром, ванілію, мігдаловий екстракт і легко перемішати. Білки осібно вибити на шум. До вибитих жовтків додати повільно мігдали і мак мішаючи. Додавати по ложці цю масу до білків і повільно розвести.

Вляти цю масу на покрите тісто в посудині а верх накрити кругольцем тіста.

Пекти в огрітій печі 350 Ф. около 45 хвилин, прохолодити і вдекорувати довкола вибитою густою сметаною або Дрім гвип.

На знимці коло знаменитого макового торта, горнятка і чайник „Royal Albert" вироблені молодими українцями в Ріджайні, Саскачеван, п-вом Стефан Пилипов. Вони є активними при Українській Православній Церкві, цікавляться і виробляють прекрасні начиння та інші керамічні вироби.

Люба Кут

Майонез до салатки

1 жовток
1 горнятко захолодженої олії (Мазола або Сефло)
Сік одної цитрини
1/2 ложечки солі

Покласти жовток в глибоку мищину і вбити. Дати кілька краплин олії і вбивати. Ввесь час давати олію краплинами і добре вбивати. Додавати по трошки цитриновий сік і кілька краплин олії і вбивати аж маса пічне густнути. Коли вже четвертина олії зужита, можна давати олії по ложечці нараз і далі вбивати. Додати сіль і решту олії, вбиваючи за кожним разом.

Часом з майонезом буває невдача. Якщо жовток звурдиться і не творить гладкої маси, можна цьому зарадити. Розбити новий жовток і доливати до нього по трошки звурджену масу, вбиваючи добре. Замість жовтка можна дати 1 ложку води або оцту і так само поступати.

ПОПРАВКА

В ч. 2, на стор. 30 в репортажі „Вшанування заслужених членок відділу Кн. Ольги при Соборі Св. Покрови у Віннінезі", додаємо імя членки пані Діяни Бабинчук, яке було помилково пропущене. Пані Бабинчук перерошую за похибку.

Е. Луценків.

ПАМ'ЯТНИК НАЙДОРОЖЧИМ

У першу річницю смерти мого любимого мужа і батька, бл. п. Семена Білушенка, який відійшов від нас 28 жовтня 1969 року, складаю нев'янучий вінок у світлу пам'ять покійного $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Люба і діти: Віктор, Ганя і Наталя,
Смитфіл, Онт.

— — —

У першу річницю смерти нашого дорогого сина бл. п. Євгена Дмитренка, який відійшов від нас в трагічнім випадку 13 січня 1970 року, цією дорогою ми, батьки, складаємо на нев'янучий вінок у світлу пам'ять покійного $5.00 на прес. фонд журнала „Промінь".

Пелагія і Михайло Дмитренки,
Ґримзбі, Онт.

— — —

На свіжу могилу незабутнього чоловіка бл. п. Івана Турченюка, який упокоївся 10 вересня 1970 р. кладу, в Його світлу пам'ять нев'янучий вінок — $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Віра Турченюк, Монтреал

— — —

Замість квітів, складаємо, в другу річницю їх смерті, нев'янучий вінок в пам'ять наших рідних — мами, бл. п. Анни Кейко, і брата, — бл. п. Михайла Кейко, $10.00 на журнал „Промінь". — Хай канадська земля буде їм легкою.

Катерина Друль і Марія Май,
Норт Бетлфорд, Саск.

— — —

На нев'янучий вінок нашої дорогої сестри, бл. п. Анни Титенич, яка відійшла у вічність 19 лютого 1963 року в м. Ст. Кетерінс, Онт., складаємо в її світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Брат і братова Онишки, Реджайна

— — —

В пам'ять наших дорогих членок, які з нами працювали, які положили певні заслуги в нашім громадськім житті та які відійшли у вічність — бл. п. Єлена Колісник, Гафія Паламарчук, Параска Григоряк, Івасюта Гавриляк і Анна Кшик, складаємо на журнал „Промінь" $15.00.

За відділ Ольги Кобилянської
у Мусідорі, Алта, Ольга Качмар, секр.

— — —

Кладу нев'янучий вінок на свіжу могилу моєї дорогої приятельки, бл. п. Анастасії Рурик і в її світлу пам'ять складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Катерина Міськів, Едмонтон

— — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Дмитра Семка, який упокоївся 17 січня 1971 року, в його світлу пам'ять складаємо на пресовий фонд журнала „Промінь" $10.00.

Петро і Савеля Гарах і Петро Ощипок,
Гефорд, Саск.

— — —

Нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої дорогої Мами, бл. п. Юлії Попель, яка упокоїлась 31 січня 1971 року у Вінніпезі, в її світлу пам'ять складаємо на журнал „Промінь" $20.00.

Доньки — Ольга Долинчук і Михаліна Попіль,
Віннінеґ

— — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Юлії Попіль, нашої приятельки, складаємо $5.00 на журнал „Промінь", а родині Покійної висловлюємо щире співчуття.

Климентина Пасічняк і Ольга Завісляк, Віннінеґ

— — —

У другу річницю смерти мого брата, бл. п. Томаса Томашевського, який упокоївся 1 лютого 1969 р. складаю нев'янучий вінок в його світлу пам'ять $5.00 на журнал „Промінь". Залишив покійний 2 братів, сестру і багато приятелів. Вічна йому пам'ять!

Сестра Софія Бабюк,
Вилінгдон, Алта.

— — —

В шосту річницю смерти мого дорогого мужа, бл. п. Івана Базюка, який упокоївся 6-го березня 1965 р. в Едмонтоні, складаю на нев'янучий вінок в його світлу пам'ять на журнал „Промінь" $5.00.

Дружина Людвіна Базюк, Едмонтон

— — —

ЇЖА І ДОВГОЛІТТЯ

Сідаючи щоразу за стіл, ви навряд чи „прикидаєте", скільки калорій в обіді чи сніданку. Просто замовляєте з меню те, що до вподоби. І дарма. Адже неправильно вибрана страва на користь не піде.

Біологи відзначають, що людина починає старіти... з 20 років. Саме з цього віку обмін речовин в організмі потроху гальмується, накопичуються відходи, відбуваються такі фізіологічні зміни, які помітними стають аж десь у 60.

Якість їжі залежить від правильного співвідношення в ній основних живильних речовин: білків, жирів, вуглеводів, вітамінів і мінеральних солей. Розумного добору їх можна досягти при вживанні продуктів різного асортименту — овочів, фруктів, ягід, олії і м'ясних, рибних, молочних страв.

Найраціональніше чотириразове харчування, причому сніданок повинен становити 35 проц. денної норми, обід — 40 проц., а решту рівномірно поділіть між полуднем і вечерею. Слідкуйте за вагою вашого тіла. Якщо вона перевищує різницю між зростом у см і цифрою 100 не більше, як на 5—8 кг, — усе гаразд.

А. Мурашина,
кандидат медичних наук

НОВІ ПІСНІ НА СЛОВА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

З нагоди 100-річчя народження визначної української письменниці Лесі Українки, що припадає в цьому 1971 році, в Едмонтоні Сергій Яременко написав і видав три пісні для жіночого хору, на слова Л. Українки: „Колискова", „Вечірня година", та „Ой не зникли золотії терни".

Всі ці пісні з нотами й словами поміщені в гарно оформленій книжечці.

Хто хотів би набути ці пісні, хай звертається безпосередньо на адресу автора:

С. ЯРЕМЕНКО
10981 — 132 St.
Edmonton 40, Alta.

ПОБАЖАННЯ

З початком нового року засилаю побажання у покращання здоров'я моїм двом сестрам — Парані Саламандик — перебула операцію на очі і Ганнусі Ґреґорій — ушкодження в автомобілевім випадку — жичу їм повного видужання і хай Милосердний Господь подасть їм здоров'я та хай цей 1971 рік буде для них ліпший — на щастя на здоров'я. Разом з побажанням залучую $10.00 на журнал „Промінь". Гафія Янішевська, Едмонтон

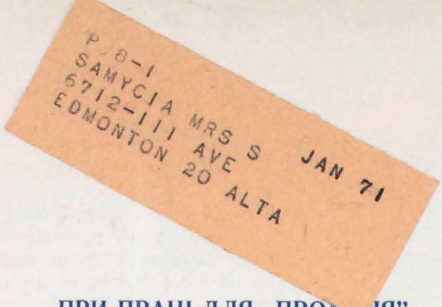

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМ...НЯ"

Торонто — Відділ ім. княгині Ольги, реф. А. Бельбас переслала $45.00 на передплати.

Ванкувер — Відділ ім. Л. Українки, реф. П. Клюкевич переслала $45.00 на передплати.

Гамільтон — Відділ ім. Л. Українки, реф. М. Пелепяк переслала на передплати $10.00, на прес. фонд $25.00

Норт Бетелфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, реф. Марія Гарасимів, на передплати $15.00, на прес. фонд 10.00

Торонто — Пані Анна Бойко на прес. фонд і $25.00 на передплати.

Мічам, Саск. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. Розалія Томащук переслала $35.00 на відновлені передплати.

Ґлеслин, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, К. Данилів переслала на передплати $10, на прес. фонд 8.00

Кіндерслей — Ітонія, Саск. — Відділ ім. Л. Українки, секр. Є. Бойчук переслала на прес. фонд 10.00

Вінніпеґ — Відділ ім. О. Кобилянської при церкві Св. Михаїла, К. Ковалюк доручила на прес. фонд 10.00

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус переслала $40 на відновлені передплати.

Ню Вестминстер, Б. К. — Пані К. Демйон $10 на передплати.

Мензі, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, Р. Пелешок переслала $40 на відновлені передплати.

Айлшем, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, секр. Марія Руда переслала на пресовий фонд 5.00

Едмонтон — Відділ при катедрі св. Івана, реф. Л. Голубіцька переслала $20 на передплати. С. Пауш $15.00 на відновлені передплати.

Виндзор — Відділ ім. Л. Українки, реф. І. Римар переслала $25 на відновлені передплати.

Вінніпеґ — Відділ ім. Л. Українки при катедрі Пресв. Тройці, реф. Анна Назаревич зібрала $25 на відновлені передплати.

— — —

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Пані Ольга Семенюк — Емерсбурґ, Онт. $15.00
П-во М. Телеґи — Виндзор, з нагоди 40-ліття подружжя 10.00
Д-р і пані Д. Мельник — Едмонтон 10.00
Пан М. Топоровський — Пайн Ривер, Ман. 10.00
Пані Л. Голубіцька — Едмонтон 5.00
Пані Анна Буяр — Форт Френсес, Онт. 5.00
Пані Т. Олійник — Форт Френсес, Онт. 5.00
Д-ка Анна Апонюк — Етелберт, Ман. 5.00
Пан К. Боярчук — Ванкувер 5.00
Пані Т. Тучак — Торонто 5.00
Пані А. Коропецька — Торонто 5.00
Пані Наталя Бал — Бирлингтон, Онт. 5.00
Пані Марія Кушнір — Вінніпеґ 5.00
Пані Наталя Мадай — Монтреал 4.00
Пані Павліна Бугера — Роблин, Ман. 3.00
Пані О. Штихно — Лашін, Кве. 2.50
Пані І. Сирник — Вадіна, Саск. 2.00
Пані А. Вахняк — Вінніпеґ 2.00
Пані Марія Матвіїв — Лондон, Онт. 2.00
Пані П. Шеремета — Єллов Крік, Саск. 2.00
Пані М. Березюк — Айтуна, Саск. 2.00
Пані Ніна Кузменко — Лондон, Онт. 2.00
Пані С. Іщенко — Вінніпеґ 2.00
Пані Г. Ганківська — Торонто 2.00
Пан Іван Данилевич — Торонто 2.00
По $1.00 — П. Кревецька — Вінніпеґ; Л. Мельник — Торонто; Анна П. Іванчук — Мейфир, Саск.; Р. Гавриш — Виндзор; Є. Заячковська — Оттава; Д. Мицак — Едмонтон; В. Тулевітрів — Гамільтон; М. Токарчук — Ватсон, Саск.; А. Бавляк — Монтреал; І. Химюк — Вінніпеґ; К. Когут — Давнзвю, Онт.; І. Таборовська — Торонто; Ф. Коваль — Милк Ривер, Алта.

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Д-ка М. Керніцька — Едмонтон 1
Пані Марія Гарасимів — Норт Бетлфорд 1
Пані М. Климишин — Мічам, Саск. 1
Пані К. Демйон — Ню Вестминстер, Б. К. 1
Пані М. Гантер — Васетна, Алта 1
Пані Анна Назаревич — Вінніпеґ 1
Пані А. С. — Келґарі, Алта 1

Зголосилися безпосередньо за журналом:

Пані Марія Вилсон — Бюкенен, Саск.
Пані А. Козій — Торонто.
Пані П. Фідик — Мелфорт, Саск.
Пані С. Гавюк — Вільна, Алта.
Пані Дж. Правдзік — Тандер Бей, Онт.
Панна Розалія Гнатюк — Саскатун.

Усім працівникам, що працюють в користь журнала й всім жертводавцям сердечно дякуємо. Нових передплатниць щиро вітаємо в ряди наших читачів.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.